

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΘ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 |

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1952

| ΑΡΙΘ. 21

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τῆς Συντάξεως, Τὰ προεόρτια.— Πρωτ. Νικ. Π. Παπαδοπούλου, Ἀνέκδοτοι ὕμνοι εἰς τὴν Σύναξιν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ (Η' Νοεμβρίου).— Σοφοκλέους Δ. Λώλη, Δύο τάσεις ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ κινήσει.— Ἀρχιμ. Μελετίου Καραμπίνη, Ἡ σημερινὴ κατάστασις τοῦ Προτεσταντισμοῦ ἐν Γαλλίᾳ (β').— Οἶκον. Γεωργ. Α. Ρήγα, Ἡ Καταβάσις τῆς Γ' ᾠδῆς καὶ τὰ τροπάρια τῶν Μεγάλων Ὁρῶν.— Πρωτ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναίου, Ἐφημεριακὰ Συνέδρια.— Παρατηρήσεων Στήλη: Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Παρθενικὴ ἑορτή. Ἡ νέα μετάφρασις τῆς Βίβλου εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν.— Χρονικά.— Πνευματικὴ κίνησις (ε.).— Βιβλιογραφία.

ΤΑ ΠΡΟΕΟΡΤΙΑ

Ἀπὸ σήμερον, τεσσαράκοντα ὅλας ἡμέρας πρὸ τῶν Χριστουγέννων, ἀρχίζει νὰ προετοιμάζη τοὺς πιστοὺς τῆς Ἐκκλησίας μας διὰ τὴν ἀξίαν ὑποδοχὴν τοῦ ἀναμενομένου μεγάλου χριστιανικοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπετείου τοῦ κοσμοσωτηρίου γεγονότος τῆς ἐνσάρκου ἐπὶ τῆς γῆς ἐλεύσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ νηστείαν ὥρισε κατὰ τὴν τεσσαρακονθήμερον ταύτην προπαρασκευαστικὴν πρὸ τοῦ ἑορτασμοῦ χρονικὴν περίοδον, ὡς οἶονεὶ ὑπομνηστικὴν τῆς ψυχικῆς καθαρότητος, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκη πᾶς ἄνθρωπος, διὰ νὰ αἰσθανθῇ τὸν ἐνθουσιασμόν ἐκεῖνον, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ ἅπλοϊ ποιμένες τῆς Βηθλεὲμ ὑπεδέχθησαν τὸ χαρμόσυνον μήνυμα τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος.

Ἄλλ' ἐπὶ πλέον, ἢ ἀπὸ τῆς σήμερον ἀρχομένη νηστεία σκοπὸν πρακτικώτερον ἔχει νὰ διευκολύνῃ τοὺς πιστοὺς εἰς ἐντατικώτεραν καὶ θερμώτεραν προσευχὴν, εἰς προσεκτικώτεραν καὶ ἀποδοτικώτεραν μελέτην τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, εἰς νηφαλιώτεραν αὐτομελέτην καὶ αὐτοέλεγχον πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐχουσῶν ἀνάγκην καθαροῦ κηλίδων, εἰς ἐντονώτεραν ἐκδήλωσιν τῆς πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἐμπράκτου

ἀγάπης, εἰς ζῶσαν καὶ ἐνεργὸν συμμετοχὴν μας εἰς τὴν μυστηριακὴν ζωὴν. Διὰ τῶν μέσων τούτων τῶν πνευματικῶν ἐπιθυμεῖ ἡ Ἐκκλησία μας νὰ καταστήσῃ τὰ μέλη τῆς ἱκανὰ νὰ μετάσχωσι τῆς παγκοσμίου χαρᾶς διὰ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιξίν τοῦ Ἀναμενομένου καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν χαρὰν τῶν ταύτην δύναμιν δημιουργικὴν διὰ τὴν περαιτέρω ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διαβίωσιν καὶ δρᾶσιν.

Ὅσοι ἐκ τῶν πιστῶν εἰλικρινῶς θελήσουν νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν προεόρτιον τῶν Χριστουγέννων περίοδον ὑπὸ τὸ πνεῦμα καὶ διὰ τὸν σκοπὸν, μὲ τὸν ὁποῖον τὴν ἔχει καθιερώσει ἡ Ἐκκλησία, αὐτοὶ θὰ δυνηθοῦν, καλλίτερον παντὸς ἄλλου, νὰ ἑορτάσουν τὰ Χριστούγεννά των, ὄχι ἁπλῶς — ὅπως συνηθέστατα συμβαίνει — ὡς μίαν οἰανδήποτε εὐκαιρίαν ἀναπαύσεως ἢ ἀναψυχῆς, ὑπὸ τὴν τυχαίαν τῶν λέξεων ἐννοίαν, ἀλλ' ὡς μίαν ἀφορμὴν πρὸς πραγματικὴν ψυχικὴν ἀνάτασιν καὶ πρὸς ἀληθινὴν πνευματικὴν ἐξύψωσιν, αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀνάτασιν καὶ τὴν ἐξύψωσιν, τὴν ὁποῖαν ἡ Ἐκκλησία μας ἐπιδιώκει μὲ τὴν ἑορταστικὴν τῆς ποίησιν καὶ μὲ τὴν θριαμβευτικὴν τῆς μουσικῆν τῶν Χριστουγέννων. Διότι τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς μεγάλης ταύτης ἐπετείου σκοπὸς εἶναι νὰ μᾶς ὑπομνήσῃ, ὅτι ὁ πρὸ δισχιλίων ἐτῶν σαρκῶθεις καὶ υἱὸς ἀνθρώπου γενόμενος προαιώνιος Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δὲν ἤλθεν εἰς τὴν γῆν μας δι' ἄλλον τινὰ σκοπὸν, εἰ μὴ διὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὴν ἐξουσίαν «τέκνα Θεοῦ γενέσθαι» καὶ νὰ μᾶς καταστήσῃ «ἀδελφοὺς καὶ συγγληρονόμους» ἰδικούς Του.

Μόνοι οἱ πιστεύοντες εἰς τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν καὶ εἰλικρινῶς ἐργαζόμενοι ν' ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς συνεπειὰς τῆς πίστεώς των ταύτης, μόνοι αὐτοὶ κατέχουν τὸ πραγματικὸν νόημα τῆς ἀναμενομένης ἑορτῆς καὶ μόνοι αὐτοὶ αἰσθάνονται τὸ πλήρωμα τῆς χαρᾶς, τὴν ὁποῖαν εὐηγγελίσθη ὁ Ἄγγελος τῆς Βηθλεὲμ.

Ε. Γ. Μ.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΥΜΝΟΙ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΑΞΙΝ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΓΑΒΡΙΗΛ
(Η' ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ)

Εἰς τετράωρον περίπου ἀπόστασιν, πρὸς νότον, ἀπὸ τῆς πόλεως Αἰγίου, εὐρίσκειται ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν. Ὑπάγεται εἰς τὴν Μητρόπολιν Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας, ἄλλοτε Κερνίτσης ἢ Κυναίθων, καὶ κεῖται παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην, εἰς τὸν ἀνερχόμενον ἐξ Αἰγίου, τοῦ Σελινοῦντος ποταμοῦ, καὶ κάτωθεν τοῦ ὄρους Κερυνείας (κλίνας Κλωκοῦ, ὕψ. μετ. 1775). Ἰδρῦθη ὑπὸ τοῦ ὁσίου Λεοντίου, τῆ συνδρομῆ καὶ τῶν Δεσποτῶν τῆς Πελοποννήσου Θωμᾶ καὶ Δημητρίου Παλαιολόγων, κατὰ τὸν 16^{ον} αἰῶνα. Ἐπὶ τουρκοκρατίας προσέφερε πλείστας ὑπηρεσίας εἰς τὸ ὑπόδουλον Ἔθνος. Δεκάδες ἀρχιερεῶν καὶ λογίων κληρικῶν ἐξῆλθον ἐξ αὐτῆς καὶ ὑπηρέτησαν σπουδαίως τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μετέπειτα⁽¹⁾. Λόγω τῶν τεμαχίων ὀργάνων τῶν παθῶν τοῦ Σωτήρος, τῶν δωρηθέντων αὐτῇ ὑπὸ τῶν Παλαιολόγων, προσεῖλκυε πλῆθος προσκυνητῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος, καὶ ἰδίως τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τῆς Συνάξεως τῶν Ταξιαρχῶν. Ἄλλ' ὡς συνέβαινε καὶ εἰς ἄλλας μεγάλας ἐορτάς, νὰ ἐορτάζωνται, δῆλον ὅτι, πανηγυρικῶς αὐταί, ἢ τὰ προεόρτια καὶ τὰ μεθεόρτια αὐτῶν, δι' ἰδιαιτέρων ὕμνων, συχνάκις μὴ ἀναγραφόμενων ἐν τοῖς ἐντύποις Μηναιοῖς, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ἐορτὴν τῆς Συνάξεως τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν τῇ, ἐν λόγῳ, Ἱερᾷ Μονῇ, ὡς μαρτυρεῖται καὶ ἐξ ἑνὸς κώδικος (ἔτ. α ψ ο ς τ') περιέχοντος τὴν σχετικὴν ἀκολουθίαν, ὅστις περιέχει τοὺς ἐν τῷ ἐντύπῳ Μηναιῷ ὕμνους τῆς Η' τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, ἀλλὰ καὶ ὕμνους ἄλλους ἀνεκδότους, ψαλλομένους καὶ μέχρι σήμερον συνεχῶς, τῇ Η' καὶ Θ' τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Εἰς τὴν 3ην σελίδα τοῦ κώδικος εὐρίσκονται τὰ ἐπόμενα Ἀπόστιχα τοῦ μικροῦ Ἐσπερινοῦ, μὴ εὐρισκόμενα ἐν τῷ Μηναιῷ ἢ τῇ Παρακλητικῇ.

Ἦχος πλ. β', Αἱ Ἀγγελικαὶ προπορεύεσθε.

Ἄγγελοι Ἄρχαι
Κυριότητες Δυνάμεις
Θρόνοι Χερουβ' μ
Σεραφίμ καὶ Ἐξουσαίαι
Ἀρχάγγελοι καὶ πᾶσα
τῶν πιστῶν ἢ ὁμήγουρις
σὲ τὸν Ταξίαρχον εὐφημοῦσι
κρότοις ἐφουμνίων ἐν τῷ θείῳ
σεπτῷ Οἴκῳ σου
τῶν οὐρανίων στρατιῶν
Μιχαήλ πρωτάγγελε.

Στιχ. Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους.

Ρύστις ἐκ Θεοῦ
καὶ ὑπέρμαχος ἐδόθης
τῶν χριστιανῶν
προμηθεύς τε καὶ συλλήπτωρ
καὶ φύλαξ καὶ προστατὴς
Μιχαήλ ἀρχιστράτηγε
ᾧθεν τὴν φωσφόρον ἐορτὴν σου

1. Βλέπε: Λίνου Πολίτη, Ἡ Μονὴ Ταξιαρχῶν Αἰγίου. Ἀθήναι, ἔτος 1940.

πίστει νῦν τελοῦμεν, Ταξίαρχα,
ἐν ἡ πάρευσιν
αἱ τῶν ἀγγέλων στρατιαὶ
Χριστὸν μεγαλύνοῦσαι.

Στιχ. Ἐδόξει ἡ ψυχὴ μου.

Χαίροις Μιχαήλ
ἀρχιστράτηγε Κυρίου
χαίροις ὁ τὴν γῆν
ἐν ἀτόμῳ διαθέων
καὶ τὸν αἰθέρα τέμνων
καὶ πληρῶν τὰ προστάγματα
τῆς θεαρχικῆς οἰκονομίας
Χαίροις, τῶν ἀγγέλων πρωτοστάτα,
μεθ' ὧν προσήθητι
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φρικτῇ
ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σε.

Εἰς τὴν α' στιχολογίαν τοῦ Ὁρθρου δρίζεται (σελ. 20) τὸ ἐπόμενον,

Κάθισμα. Ἦχος α'. Χορὸς ἀγγελικός.

Χορὸς ἀγγελικός
ἀρχιστράτηγον ἔχων
τὸν θεῖον Μιχαήλ
σὺν αὐτῷ τῇ ἁγίᾳ
Τριάδι ἀσίγητον
ἀναφέρει μελωδήμα
ἐκ μὴ ὄντων γὰρ
ὁ πλαστοουργὸς τῶν ἀπάντων
τὰ στρατεύματα
τῶν πυρμιόρφων ταγμάτων
τῷ λόγῳ παρήγαγεν.

Ὁ ἐν λόγῳ κῶδιξ⁽¹⁾ περιέχει καὶ κανόνα πλήρη, τοῦ ὕμνογράφου Ἰωσήφ († 883), εἰς τὸν πρῶτον τῶν Ἀσωμάτων, ἦτοι τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαήλ. Δὲν εὐρίσκειται οὗτος εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Ταξιαρχῶν, οὐδὲ εἰς τὴν Παρακλητικὴν τὴν ἔχουσαν, ὡς γνωστόν, εἰς ἕκαστον ἦγον καὶ ἐκάστην Δευτέραν, ἀνὰ ἓνα Κανόνα εἰς τοὺς Ἀσωμάτους.

Ὁ Κανὼν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τῇ Η' τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου.

*Κανὼν τῶν Ἀσωμάτων, οὗ ἡ ἀκροστιχίς,
Τὸν πρῶτον ὕμνῳ, τῶν Ἀσωμάτων νόων,
Ἰωσήφ.*

Ὠδὴ α'. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ταῖς θεαῖς λαμπρότησι
καταστραπτόμενος πάντοτε
τὸν νοῦν μου καταύγασον
τοῦ ἀνυμνήσαι σε,
Ἀρχιστράτηγε,
τῶν ἄνω στρατευμάτων
ἀπάντων κραταίωμα τῶν
προστρεχόντων σοι.

Ὁ νοῦς ὁ προάναρχος
ὑπερκοσμίου Ταξίαρχον
ἀνέδειξες τάξωος
σέ, παναιοῖδιμε

Ἀρχιστράτηγε,
καὶ φῶς τῶν ἐν τῷ κόσμῳ
καὶ θεῖον ἀγλάισμα τῆς
Ἐκκλησίας αὐτοῦ.

Νόων προηγούμενος
τῶν οὐρανίων ἐν πνεύματι
τοῖς κάτω, πανάριστε
Μιχαήλ, δέδοσαι

1. Περβλ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2025, 2381 Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης.

περιτείχιμα
καὶ κράτος καὶ ρομφαία
ἐχθρῶν κατασφάττουσα
καὶ ἀφανίζουσα.

Θεοτοκίον

Παρθένε πανάμοιμη
ἢ τῶν ἀγγέλων εὐπρέπεια
ἀνθρώπων βοήθεια
σύ με κυβένησον·
θαλαττεύοντι
καὶ ζάλη ἁμαρτίας
ἀεὶ περιπίπτοντι
καὶ κινδυνεύοντι.

ᾠδὴ γ'. Οὐκ ἐν σοφίᾳ καί.

Ρώμη τῇ θείᾳ,
στρατιγῆ τῶν ἀγγέλων πανεύφημη,
περιέρχῃ πᾶσαν γῆν
ἡμᾶς δεινῶν ἐξαιρούμενος
τοὺς προσκαλουμένους σου
τὸ θεῖον ὄνομα.

Ὡς θεῖος κῆρυξ
ὡς προστάτης πιστὸς ἀκαταίσχυντος·
πλανωμένοις ὀδηγὸς
καὶ παιδευτὴς ἐχρημάτισας,
Θεοῦ ἀρχιστράτηγε,
θεοειδέστατε.

Τοῦ Θεοῦ φέγγους
καθαρώτατον ἔσοπτρον γέγονας
τὰς ἐκφάνσεις τοῦ σεπτοῦ
λαμπρῶς δεχόμενος Πνεύματος,
Μιχαὴλ πρωτάγγελε,
ἀξιοθαύμαστε.

Θεοτοκίον

Ὁ τοὺς αἴλους
συστησάμενος νόας βουλήματι
τῇ ἐνύμφῳ σου γαστρὶ
οἰκεῖ βουλήσει, Πανάμοιμη,
σαρκὶ καθορώμενος
ὁ ἀθεώρητος.

ᾠδὴ δ'. Ὁ καθήμενος.

Νοῦς ὁ πρῶτος ὑποστήσας
θεῖους νόας βουλήματι
ἀρχηγὸν ἐν μέσῳ
τούτων, Μιχαὴλ, ἀπειργάσατο
ἐν πανολβίῳ μεθέξει
φωτιζόμενον
καὶ νοήσει
θεαρχικαῖς ἀστραπτόμενον.

Ἦμνον ἅγιον συνθρόοις
καὶ Ἀρχαῖς καὶ Δυνάμεσι
καὶ ταῖς Ἐξουσίαις
καὶ ταῖς ἱεραῖς Κυριότησιν
ἀναφωνεῖς τῇ Τριάδι,
πανταοίδιμη
Μιχαὴλ, δια-
σώζων ἡμᾶς τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Μεγαλύνωμεν τῶν πάντων
ποιητὴν τε καὶ Κύριον
τὸν δι' εὐσπλαγχνίαν
δόντα περιφύλαγμα μέγιστον
καὶ ἀδιάπτωτον τείχος
καὶ χαράκωμα,
Μιχαὴλ, ἡμῖν
τὸν φωταυγῆ ἀρχιστράτηγον.

Θεοτοκίον

Νοερῶς τοῦ σοῦ, Παρθένε,
τοκετοῦ τὸ παράδοξον

ἐμυεῖτο πάλαι
θεῖος Ἀββακοῦμ ἐν τῷ Πνεύματι
ὄρος κατάσκιον βλέπων
σὲ τρανώτατα
ἐξ οὗ ἅγιος
ἦλθεν Θεὸς σωματούμενος.

ᾠδὴ ε'. Ἀσεβεῖς οὐκ ὄψονται.

Ἄφθης προηγούμενος
τοῦ πάλαι Ἰσραὴλ
προσταγῆς τοῦ ἐξ Ἰακώβ
τοῖς βροτοῖς παχύτητι
ὀφθέντος σώματος,
Μιχαὴλ ἀσώματε,
τῶν ἀγγέλων ἀρχιστράτηγε.

Ταῖς αἰύσις τάξεσι
θεοῦμενος ἀεὶ
ἐν μεθέξει θεουργικῇ
καὶ ἡμῖν τὴν ἔλλαμψιν
τὴν φωτοδότιδα
χορηγεῖς πρωτάγγελε
παραδόξως θαυμαζόμενος.

Ἠραιώθη χάριτι
ὁ θεῖός σου ναὸς
ἐν αὐτῷ γὰρ ἐπιφοιτῶν
ἰαμάτων πέλαγος
τοῦτον ἀπέδειξας,
Μιχαὴλ πρωτάγγελε,
καὶ παθῶν ἀλεξιτήριον.

Θεοτοκίον

Νοερῶν ἀγγέλων σε
ἀνέδειξε Θεὸς
ἀνωτέραν καθυποδὺς
τὴν σὴν μήτραν, ἄχραντε,
τὴν παναμώμητον·
ὄν δυσώπει πάντοτε
οἰκτειρῆσαι τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

ᾠδὴ στ'. Ἐβόησε, πρωτυπῶν.

Ἀγάλλεται
τῶν πιστῶν ἢ πληθὺς εὐφημοῦσά σε
καὶ δοξάζει
τὸν παναίτιον λόγον συνάπαντα
τοὺς βροτοὺς ἀγγέλους,
Μιχαὴλ, τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι.

Στρατόπεδα
Ἰσραὴλ διεσώσω φαινόμενος
καὶ τὰς θεῖας
χορηγῶν προσταγᾶς ἀρχιστράτηγος
καὶ ἐχθρῶν καθεῖλες
καὶ εἰς τέλος αὐτοὺς ἐξηφάνισας.

Ὡς εἶδέ σε
Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ προσεκύνησεν
ἐρωτήσας
τὸ σεπτὸν σου καὶ ἅγιον ὄνομα,
ἀρχηγῆ ἀγγέλων,
εὐλάβεια καὶ φόβῳ κρατούμενος.

Θεοτοκίον

Μακάριος
Ὁ λαὸς ὁ ἀεὶ μακαρίζων σε
μακαρία
ἢ Θεὸν τὸν μακάριον τέξασα
τοὺς βροτοὺς δι' οἶκτον
ἀπορρητῶ ἐνώσει θεώσαντα.

ᾠδὴ ζ'. Ὁ διασώσας ἐν πυρὶ.

Ἀποσκοπήσας Δανιὴλ
εἶδε συνεστῶτά σε μάκαρ
καὶ συνετίζοντα αὐτόν

ἐν Χοβάρ ἦν ἐώρακεν δρασιν,
Γαβριὴλ ἀστραπόμορφε,
ὁ τὸ χαίρε τῇ παρθένῳ
λαμπρῶς βοήσας.

Τοὺς τῶν ἀγγέλων ὀδηγοὺς
τοὺς θεοειδεῖς καὶ φωσφόρους
τὸν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ
τοὺς ἡμῶν ἀγαθοὺς παρακλήτορας
καὶ προστατάς καὶ φύλακας
εὐφημήσωμεν ἐν πίστει
μεγαφώνως.

Ἦραῖος καὶ πανευπρεπῆς
καὶ θεοειδὴς χρηματίζων
δημαγωγὸς τῶν λειτουργῶν
τῶν αὐτῶν ἐν Πνεύματι γέγονας
Μιχαὴλ φωταυγέστατε,
σὺν αὐτοῖς οὖν ὑπὲρ πάντων
ἡμῶν δυσόπει.

Θεοτοκίον

Νοῦ τοῦ μεγάλου ἀληθῶς
Λόγον τὸν αἰδιον, κόρη,
ἐν σοὶ ἀρρήτως καὶ φρικτῶς
κατοικήσαντα βλέπων ἐβόησε
Γαβριὴλ ὁ ἀρχάγγελος
χαίρε, θρόνε τοῦ ὑψίστου,
εὐλογημένη.

ᾠδὴ η'. *Ἀντιρωτὰ τοῦ παντός.*

Νοερῶν ἀσωμάτων Ταξιαρχος
πρεσβευτὴς τῶν ἀνθρώπων σωτήριος
θεῖος Θεοῦ διάκονος
Μιχαὴλ ἀνεδείχθης
μέλων ἀπαύστως
εὐλογεῖτε τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Οἱ φωστῆρες οἱ δύο οἱ πάμφωτοι,
Μιχαὴλ Γαβριὴλ ἀρχιστράτηγοι,
τρισοφάους θεότητος
φρυκτωριαῖς τὴν κτίσιν
φωταγωγοῦντες
τῶν δεινῶν τὴν ὁμίχλην διώκετε.

Ὡς καλοὶ κυβερνήται, ἀρχάγγελοι,
πρὸς λιμένα τοῦ θείου θελήματος
τὴν ψυχικὴν ὁκάδα μου
διασώσατε ζάλη
ἀμαρτημάτων
περιπίπτουσαν καὶ κινδυνεύουσαν.

Θεοτοκίον

Νυμφοστόλος ὁ θεῖος ἀρχάγγελος
ἐπιστάς προσεφάνει τὸ χαίρε σοι,
νύμφη Θεοῦ ἀνύμφευτε,
τῶν ἀγγέλων ἡ δόξα
καὶ τῶν ἀνθρώπων
τὸ διάσωμα καὶ περιτείχισμα.

ᾠδὴ θ'. *Εἶπα μὲν τῷ τῆς.*

Ἴδου ἡ εὐπρέπεια τοῦ σοῦ, Ἀρχάγγελε,
θείου οἴκου διαλάμπουσα
τῇ φωταυγεί σου παρουσίᾳ
θαυμάτων ἀστραπᾶς ἐπαφίησι
καὶ σκότος νοσημάτων ἐκάστοτε
ἀποδιώκει θεία χάριτι.

Ὡς ζεῦγος ὠραῖον καὶ τερπνὸν ὑπάρχοντες
τοῦ Δεσπότη τοῦ προστατάματα
τοῖς ἐπὶ γῆς διακονεῖτε,
ἀρχάγγελοι, δεινῶν ἐξαιρούμενοι
καὶ πᾶσιν φωτισμὸν ἐπιτρέποντες
σωτηριώδη θεῖον Πνεύματι.

Σήμερον συγχαίρουσιν ἡμῖν ἀσώματοι
θεῖοι νόες ἀνυμνούμενον
βλέποντες τοῦτον ὑπὸ πάντων
τὸν μέγαν καὶ παιδρὸν ἀρχιστράτηγον
ἡμῖν τὸν φωτισμὸν ἐξαιτούμενον
καὶ τῶν πταισμάτων ἀπολύτρωσιν.

Ἡ θεία δυάς καὶ φωταυγής, ἀρχάγγελοι,
Μιχαὴλ τε πανσεβάσμιε
καὶ Γαβριὴλ δεδοξασμένε,
Τριάδι τῇ σεπτῇ παριστάμενοι
πταισμάτων ἐνοχῆς καὶ κολάσεως
αἰωνιζούσης ἡμᾶς ρύσασθε.

Θεοτοκίον

Φωνῇ τοῦ ἀγγέλου Γαβριὴλ συνέλαβες
Θεὸν λόγον, παναμώμητε,
λόγῳ τὰς ἄνω στρατηγίας
ποιήσαντα καὶ λόγον παρέχοντα
ὑμνεῖν τὴν ὑπὲρ λόγον καὶ ἔννοιαν
τούτου ἁγίαν συγκατάβασιν.

Ἄλλ' ἢ, εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν Ταξιαρχῶν,
πανήγυρις ἐξηκολούθει καὶ τὴν Θ' τοῦ μηνός, ἐορ-
τὴν τοῦ ἁγίου Ὀνησφόρου, ὡς ἐμφαίνεται (σελ. 70
τοῦ κώδικος) ἐκ τῶν τριῶν (β), εἰς ἧχον πλάγ. δ'
πρὸς τοὺς Ἀρχαγγέλους Προσομοίων, τῶν εὐρισκομέ-
νων καὶ ἐν τῇ Παρακλητικῇ.

Τῇ Θ' τοῦ Νοεμβρίου, σὺν τοῖς ἄνω Προσο-
μοίοις, ἐψάλλετο καὶ ὁ εἰς ἧχον δ' Κανὼν τῆς Πα-
ρακλητικῆς εἰς τοὺς Ἀσωμάτους.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων, ἡ Ἐκκλησία πρὸ τῆς ἐφευ-
ρέσεως τῆς τυπογραφίας εἶχε καὶ ἄλλους ὕμνους,
τοὺς ἐπομένους, διὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Ἀρχαγγέλων, μὴ
συμπεριληφθέντας εἰς τὰ ἔντυπα Μηναῖα :

ΟΡΘΡΟΥ

Κάθισμα. Ἦχος δ'. *Οὐ σιωπήσομεν.*

Φωτοφανεῖας θεϊκῆς τὴν λαμπρότητα
ταξιαρχίας νοερᾶς τὴν εὐπρέπειαν
ἀναλαβὼν διέλαμψας τοῖς πέρασιν
ὄθεν δυσωποῦμεν σε,
ἀρχηγὲ τῶν ἀγγέλων,
περίσωζε σοὺς δούλους
ἐκ φθορᾶς καὶ κινδύνων
καὶ ταῖς πρεσβείαις πᾶσιν ἰλασμὸν
ταῖς σοῖς παράσχου, Μιχαὴλ ἀρχάγγελε.

Μετὰ τὸν πολυέλεον.

Κάθισμα. Ἦχος πлаг. α'. *Τὸν συνάναρχον.*

Αἱ οὐράναι τάξεις παρεστῶσαι φρικτῶς
καὶ ἐπινίκιον ὕμνον τῷ ἀοράτῳ Θεῷ
σὺν Μιχαὴλ τῷ ἀρχηγῷ ἀναμέλπουσαι,
ἱκετεύσατε Χριστὸν ὡς
λειτουργοὶ αὐτοῦ πιστοὶ
ῥυθθῆναι ἐκ τῶν κινδύνων
τὰς ψυχὰς ἡμῶν τῶν ἐν πίστει
αἰεὶ καὶ πόθῳ προσκυνούντων Ὑμᾶς.

Κάθισμα. Ἦχος δ'. *Ταχὺ προκατάλαβε.*

Ἀγγέλων ἀρχιστράτηγος,
Μιχαὴλ, γέγονας τῷ
θρόνῳ τοῦ παντάντακος
περιπολεῖων αἰεὶ
καὶ δόξης πληροῦμενος
ἄνωθεν ἐποπτεύεις
τοὺς σὲ πίστει ὑμνοῦντας

σκέπων και περιούζων
πειρασμῶν και κινδύνων
ὡς πρόμαχος τοῦ γένους
και Ἀρχαγγέλων κρηπίς.

Κοντάκιον. Ἦχος πλάγ. β'. Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν.

Ὁ ἐν οὐρανοῖς
προβλέπων Θεοῦ τὴν δόξαν
και τοῖς ἐπὶ γῆς
προλάμπων ἐξ ὕψους χάριν,
Ταξιάρχα τοῦ κτιστοῦ,
σφῆ Μιχαὴλ ἡμῶν,
τῶν ἀγγέλων ἀρχιστράτηγε
και τοῦ κόσμου θεῖε πρόμαχε,
σῶζε πάντας τοὺς βοῶντάς σοι
(τέλωσ) αὐτὸς γενοῦ μεθ' ἡμῶν
και οὐδεὶς καθ' ἡμῶν.

Ὁ Οἶκος.

Ἀκατάληπτος οὖν σαφῶς, Τριάς ἢ θεία, ἐν φωτὶ
τῷ θεϊκῷ ὡς ἐνιαία, και προσώποις τριφάτοις, φῶτα
δεύτερα δείκνυσι τάγματα ἐπουράνια τρισὶ δὲ διακό-
σμοις, τὰς τούτων εὐκοσμοῦσα τάξεις, και τὰς ἐλλάμ-
ψεις ὑμνεῖται τριττῶς· διὸ τὸν Μιχαὴλ ὡς στρατηγοῦντα
τῶν Ἀρχαγγέλων, τοῦ προηγεῖσθαι πιστῶν παρέχει,
φρουρεῖ δὲ αὐτός, ταῖς πρόσθεν ἐντεῦξοι, φυλάττει
τοὺς ἐν γῆ αὐτὸν προστάτην θεῖον ἔχοντας, και
σῶζει πάσης ὀργῆς, τοὺς προστρέχοντας αὐτοῦ ταῖς
πτέρυξι πιστῶς, και λυτροῦται πειρασμῶν, τοὺς κραυ-
γάζοντας αὐτῷ· ἀρχιστράτηγε Θεοῦ· (τέλωσ) αὐτὸς
γενοῦ μεθ' ἡμῶν

και οὐδεὶς καθ' ἡμῶν.

Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς

Ἐπιστατεῖς τὸν κόσμον
και περιέπεις, Μιχαήλ,
ἀρχῶν τῶν ἀνω ταγμάτων
ὡς αὐτοῦ κατασταθεῖς·
και πανταχοῦ εὐφημεῖται
τὸ θαυμαστὸν ὄνομά σου.

Ἐξαποστειλάριον Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Ἐξουσιῶν Δυνάμεων
Ἀρχαγγέλων Ἀγγέλων
Κυριοτήτων Θεῶν τε
και Ἀρχῶν πρωτοστάτης
ὑπὸ Θεοῦ κατεστάτης,
Ἀρχιστράτηγε θεῖε,
Μιχαήλ ὑπερένδοξε·
τῷ ἀστέκῳ οὖν θρόνῳ
παρεστηκῶς
σκέπε φρουρεῖ φυλάττει
σῶζε πάντας
τοὺς πιστεῖ σε γεραίροντας
τὸν τοῦ κόσμου προστάτην.

Ἐτερον Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουσίθητε.

Ἀρρήτῳ δυναστεία σου,
Λόγε Θεοῦ, παρήχθησαν
δυνάμεσι φλογηφόροις
ἀγγελικῶν στρατευμάτων
ἐν οἷς ὑπέρλαμπροι δύο
φωστήρες διαλάμπουσι
Ταξιαρχῶν οἱ μέγιστοι
σὺν Μιχαήλ Γαβριήλ τε
προσβεύοντες ὑπὲρ κόσμου.

Ἐξαποστειλάριον ἕτερον. Τῷ Πνεύματι τῷ ἱερῷ.

Πυρίνων, Ἀρχιστράτηγε,
λειτουργῶν προηγεῖσθαι
ἐκ τοῦ Πατρὸς ἀπειληφας,

Μιχαήλ, σὺ τῶν φῶτων
διόπερ και τὴν ἀπαυγὴν
τῆς ἐκείνου δόξης τε
ἐκλάμπουσαν ἔχεις κύκλω
τῆς ἀχράντου καθέδρας
σὺ παρίστασαι ὡς πρῶτος
τῶν αὐλῶν ταγμάτων.

Θεοτοκίον ὁμοιον.

Γεραίρουσι τὸν τόκον σου
Ἀσωμάτων αἱ Τάξεις
χαρᾶς γὰρ τὰ ἐπίγεια
σὺ πεπλήρωκας μόνη·
διὸ σε τὴν Πανάμωμον
οἱ πιστοὶ δοξάζομεν
ἐν ὕμνοις δοξολογοῦντες
φῶς γὰρ τοῖς ἐν τῷ σκοτει
ἐξανείλας ὡς ὄρθρος
ἀνατείλας ἡμέραν.

Ἐξαποστειλάριον, πέμπτον. Γυναῖκες ἀκουσίθητε.

Τὸν θεῖον ἀρχιστράτηγον
τῶν νοερῶν δυνάμεων
τὸν πρῶτιστον τῶν ἀγγέλων
τὸν φωταυγὴ και φωσφόρον
Μιχαήλ τὸν πανθαύμαστον
αὐλῶν προηγεῖσθαι
δεῦτε συμφῶνως ἅπαντες
ὕμνοις ἁσμάτων τιμῶντες
δοξάζομεν κατὰ χρέος.

Θεοτοκίον Ὅμοιον.

Τὸ μέγα καταφύγιον
τὴν σκέπην τῶν ψυχῶν ἡμῶν
τὴν οὐρανῶν πλατυτέραν
και Χερουβὶμ ὑπερτέραν
Μαρίαν τὴν πανάχραντον
πιστῶς ἀνευφημήσωμεν
προσβεύει γὰρ πρὸς Κύριον
τοῦ λυρωθῆναι κινδύνων
και τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου.

Προσέτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως τῆς
ἄνω ἱερᾶς Μονῆς ἀναγινώσκονται και εἴκοσι και
τέσσαρες Οἴκοι, κατ' ἀλφάβητον (Α — Ω), εἰς τιμὴν
τῶν Ἀσωμάτων.

Ταῦτα μαρτυροῦσιν ὄχι μόνον τὴν ἀπόλυτον ἐλευ-
θερίαν τῶν ὑμνογράφων, κληρικῶν ἢ λαϊκῶν, νὰ
στιχουργῶσι πολλαπλοῦς ὕμνους διὰ τὴν αὐτὴν ἑορ-
τὴν, ἀλλὰ και τὴν ἀσκανδάλιστον παρέκκλισιν ἐκ τοῦ
συνήθους τῆς ἡμέρας τυπικοῦ τῶν ἱερῶν Μοναστη-
ρίων, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς και πανηγύρεως
τῆς Μονῆς.

Πρωθ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὅπου λείπει ἢ εἰς τὸν Θεὸν ἐλπὶς, ἐκεῖ αἱ τρικυμῖαι
τῆς ζωῆς εἰνε φοβεραί.

*

Ὅστις φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων του τὸν σταυρὸν αἰσθάνεται
ἐλαφρότερον τὸ βάρος τῆς ζωῆς.

*

Ἡ διαβολὴ ἐξαπλοῦται ταχέως, διότι ὑπὸ πολλῶν ἀκού-
ται εὐχαρίστως.

*

Πολλάκις πιστεύομεν εἰς ὅτι οἱ ἄνθρωποι μᾶς ὑπόσχον-
ται, ἐνθ' δυσπιστοῦμεν εἰς τὰς πρὸς ἡμᾶς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ.

*

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ διορθῶσιν τὰ ἥθη τῶν ἄλλων, πρέπει νὰ
ἔχη διορθωμένα πρῶτον τὰ ἥθη τὰ ἰδικά του.

ΔΥΟ ΤΑΣΕΙΣ ΕΝ Τῆ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚῆ ΚΙΝΗΣΕΙ

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὸν κόσμον προσέθεσε νέον στοιχείον εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν αὐτοῦ, τὴν ἐνότητα πάντων τῶν λαῶν καὶ φυλῶν τῆς γῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Βεβαίως κοσμοπολιτικὰ κηρύγματα κατὰ πρόωτον ἠκούσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφιστῶν, καὶ ἐν τῇ παγκοσμίῳ δ'ἱστορικῇ ἀποστολῇ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου βλέπομεν τὴν τάσιν ἐπικρατήσεως τοῦ ἱστορικοῦ ἐκείνου σχήματος, καθ' ὃ ἐπιδιώκεται ἢ εἰς ὅλον τὸν κόσμον μετάδοσις διὰ καθολικῆς ἐπικρατήσεως τῶν ὠρίμων καρπῶν τοῦ πολιτισμοῦ ἐνὸς λαοῦ. Ἀλλὰ τῶν μὲν σοφιστῶν τὸ κήρυγμα, ὀρμώμενον ἐκ τῆς ἀκρας σκέψεως τῆς ἀρχαίας σχολῆς, ἔθετο μέτρον πάντων τὸν ἄνθρωπον καὶ ὠδήγει εἰς τὴν ἀγνωστικίαν (agnosticism) ἀπὸ θρησκευτικῆς πλευρᾶς, ἀποκλείον οὕτω ἀπὸ τὰς ἰδέας του τὸ ζωτικὸν ἐκεῖνο ζώπυρον τῆς θρησκείας, τοῦ δὲ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἢ ἀποστολῆς, ἀντίθετος οὕσα καὶ πρὸς τὰ διδάγματα τοῦ μεγάλου σταγειρίτου διδασκάλου του, ἔστερεῖτο καὶ αὐτῇ τῆς ἐνιαίας θρησκευτικῆς συνεπικτικῆς δυνάμεως.

Τοῦναντίον ὁ χριστιανισμός, μὴ ὢν οὔτε φιλοσοφικόν τι ἐπὶ τοῦ λόγου ἐρειδόμενον σύστημα πρὸς λύσιν τῶν περιδινούντων τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν προβλημάτων, οὔτε πολιτιστικόν τι σχῆμα πρὸς μετάδοσιν ἀρχῶν καὶ κανόνων ἀνωτέρου βίου, ὢν ὁμως φορεὺς ἰδεῶν πρὸς πλήρωσιν ἀμφοτέρων τούτων κατὰ τὸν ἰδιάζοντά αὐτῷ τρόπον, ὑπῆρξε δύναμις, τὴν ὁποίαν τόσον δευδερκῶς διείδεν ὁ μέγας ἐκεῖνος ρωμαῖος αὐτοκράτωρ Κωνσταντίνος, ὅστις ἀμέσως ἐνηγκαλίσθη αὐτήν, ἵνα δυναθῇ οὕτω νὰ συγκολληθῇ τὰ ἐτερόκλητα ἐκεῖνα γένη καὶ ἔθνη καὶ λαοὺς τῆς ἀχανοῦς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας καὶ δώσῃ ζωὴν καὶ πνοὴν νέαν, τοιαύτην, ὥστε νὰ ἀναστηθῇ νέα σχεδὸν ἢ Βυζαντινὴ Χριστιανικὴ Αὐτοκρατορία, ἣτις ἐπέζησε χίλια ἀκόμη ἔτη.

Ἡ δοθεῖσα ὁμως εἰς τὸν Χριστιανισμὸν ἐλευθερία καὶ ἢ εἰς αὐτὸν χειμαρρῶδης εἰσροὴ λαῶν παντὸς θρησκευματοῦ καὶ πιστεύματος ἔδωκεν εὐκαιρίαν νὰ ἐμφανισθῶν νῦν νέοι ἐσωτερικοὶ κίνδυνοι, ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ σώματι ἐκ τῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν καὶ αἰρετικῶν διδαγμάτων. Ὁ δὲ κίνδυνος ἦτο τώρα μεγαλύτερος, διότι, λόγῳ τῆς ἀναμίξεως εἰς τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα καὶ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, πολλάκις ἐπεβλήθησαν καὶ ἐπεκράτησαν πρὸς καιρὸν ἰδέαι αἰρετικάι, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀρειανισμοῦ. Ἄλλως ἢ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἐξέκοπτε πᾶσαν ἑτεροδιδασκαλίαν καὶ ἀπέβαλλεν αὐτὴν ἐκ τοῦ σώματος τῆς, ἣτις μαραινόμενῃ σὺν τῷ χρόνῳ ἐξηνεμίζετο συντόμως καὶ ἔπαυεν ὁ ἐξ αὐτῆς κίνδυνος.

Δυστυχῶς ὁμως δὲν ἰσχύει τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰ δύο ἀκολουθήσαντα μεγάλα ἱστορικὰ ρήγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ, πρῶτον Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως καὶ δεύτερον τῆς Δύσεως καθ' ἑαυτῆς. Τὸ πρῶτον ρήγμα, σημειωθὲν μεταξὺ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, δὲν εἶχεν ὡς ἀφορμὴν θεμελιώδεις δια-

φορὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν πίστιν καὶ τὰ δόγματα καὶ τὴν λατρείαν. Ἡ δὲ κατὰ τὸν δέκατον ἔκτον αἰῶνα ἐκραγεῖσα Διαμαρτύρησις ἔλαβε μὲν ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν ζωὴν τῶν κληρικῶν καὶ τὰς ἠθικὰς καὶ θρησκευτικὰς καταρτήσεις τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, εἶχε δὲ, τοῦλάχιστον καθ' ἡμᾶς, βαθύτερον λόγον, τὸν κορεσμόν τὸν ἐπελθόντα διὰ τῆς σχολαστικῆς ὁδοῦ εἰς τὰ δογματικὰ θεσπίσματα τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς. Πάντως, οἰαδήποτε ἐρμηνεία καὶ ἂν δοθῇ εἰς τὸ νέον αὐτὸ γεγονός, τὸ ζήτημα παραμένει. Ἦτοι δημιουργεῖται νέον ρήγμα εἰς τὸ χριστιανικὸν σῶμα, ὅπερ μάλιστα, διὰ λόγους ἀντιδράσεως, παλαίει μέχρι σήμερον καὶ κατατμηθὲν ἐτραπῆ πρὸς ἄλλοτριας καὶ σκολιάς ὁδοὺς ἀπὸ τοῦ ἀκρου φιλευθερισμοῦ μέχρι τοῦ ἀκρου συντηρητισμοῦ.

Ἀλλὰ τὸ γεγονός, ὅτι τὰ τρία μεγάλα αὐτὰ τμήματα ἀπεσπᾶσθησαν ἀλλήλων καθ' ἀρχὰς οὐχὶ λόγῳ διαφορᾶς ἐπὶ θεμελιωδῶν τοῦ χριστιανισμοῦ διδαγμάτων, ἐνέπνευσε συναίσθημά τι ἐνοχῆς καὶ ἐδημιούργησε τὴν τάσιν τῆς ἐπανενώσεως μεταξὺ των. Ἐντεῦθεν ἐσημειώθησαν ἔκτοτε ἐνωτικάι προσπάθειαι, ἄλλοτε ζωηρότεραι καὶ ἄλλοτε ἀσθενέστεραι, ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν ἐκάστοτε κοινωνικῶν, πολιτικῶν καὶ πολιτειακῶν καταστάσεων καὶ διεθνῶν συνθηκῶν.

Ζωηρότεραι καὶ ἐντονώτεραι τῶν προηγηθεισῶν, τῇ ἐπιδράσει καὶ τῶν συγχρόνων παγκοσμίου χαρακτῆρος ἱστορικῶν τοῦ κόσμου γεγονότων, ὑπῆρξαν αἱ κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ἐνωτικάι προσπάθειαι μεταξὺ τοῦ διεσπασμένου χριστιανικοῦ κόσμου, κοινῶς γνωσταὶ ὡς Οἰκουμένη κινήσις, κορυφωθείσαι εἰς τὸ ἐν Amsterdam τῆς Ὀλλανδίας συγκληθὲν κατὰ τὸ 1948 Παγκόσμιον Συνέδριον τῶν Ἐκκλησιῶν. Τούτου τμήμα ἦτο καὶ τὸ ἐν Lund τῆς Σουηδίας συγκληθὲν Παγκόσμιον Συνέδριον «Πίστεως καὶ Τάξεως» (Faith and Order) κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαπενθήμερον τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου.

Εἰς τὴν ὅλην αὐτὴν διεθνῆ θρησκευτικὴν κίνησιν διακρίνομεν δύο τάσεις μὲ ἀνάλογους ἀρχὰς. Τὴν μὲν ἐν Ἀμερικῇ, τὴν δ' ἐτέραν ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ μὲν πρώτη, διὰ λόγους κοινωνικῆς συνθέσεως τῶν λαῶν τῆς Ἀμερικῆς, θέσασα ὡς βάσιν τὸ κήρυγμα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης πρὸς πάντας τείνει καὶ κινεῖται ὅπως ἀμβλύνη τὰς μεταξὺ τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν, οὐ μόνον χριστιανικῶν, ἀποχωρήσεων δεύτητας, ἀλλὰ καὶ νὰ συμπῆξῃ νέαν θρησκευτικὴν κατὰστασιν περιλαμβάνουσαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς οὐχὶ μόνον χριστιανούς, ἀλλὰ καὶ ἐτέρους ἀνήκοντας εἰς ἄλλας θρησκευτικὰς ομάδας, καὶ δὴ καὶ Ἰουδαίους. Ἡ δὲ δευτέρα ἐν Εὐρώπῃ περισσότερον συντηρητικὴ, ἀναζητεῖ καὶ λόγους πίστεως. Καί, χωρὶς ν' ἀπορρίπτῃ τὴν βάσιν τῆς ἀγάπης ἐν Χριστῷ, ἀμύνεται κατὰ τῆς ἐν Ἀμερικῇ εὐρύτητος.

Εἰς τὰ ρεύματα ταῦτα ἢ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἔκλεισε τὰς θύρας τῆς ἀπαιτοῦσα ἐπιστροφὴν πάντων εἰς τοὺς κόλπους τῆς. Παρ' ἡμῖν τοῖς Ὀρθόδοξοις ἀμφοτέρω ταῦτα ἔσχον ἐπίδρασιν. Τινὲς δηλ., ἐγκολπούμενοι τὴν μεγάλην διδασκαλίαν τῆς ἐν Χρι-

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΥ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑΙ Β'.

Τὸ Παστορικὸν Σῶμα

Κατὰ κανόνα εἰς τὰς Προτεσταντικὰς Ἐκκλησίας ὁ πάστορ εἶναι ἕνας λαϊκὸς καὶ ὄχι ἕνας ἱερεὺς. Τὰ καθήκοντά του (διδασκαλία, κήρυγμα, μετάδοσις τῶν μυστηρίων καὶ θεραπεία τῶν ψυχῶν) τὸν ἐμποδίζουν νὰ ἐξασκήσῃ ἕνα ἐπάγγελμα καὶ τὸν καθιστοῦν ὑπάλ-
ληλον τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς ὅμως νὰ τὸν ξεχωρίσῃ τίποτε ἀπὸ τὰ ἄλλα μέλη τῆς κοινότητος.

Παρ' ὅλον τοῦτο, εἰς τὴν πραγματικότητα ὑπάρχει ἕνας «κληρικαλισμὸς» διαμαρτυρούμενος. Εἰς τὴν Γαλλίαν σήμερον εὐρίσκεται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐξαφανίσεως του, χάρις εἰς τὴν προσέλευσιν στοιχείων ἀκριβῶς λαϊκῶν. Ἐπὶ ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα ἡ πολὺ εἰδικὴ στρατολογία τῶν παστῶρων, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ καλλιεργήσῃ εἰς τὸν Γαλλικὸν Προτεσταντισμὸν τὴν ἀνάπτυξιν βλαστῶν μιᾶς διαμαρτυρομένης κληρικοκρατίας.

Τὸ 1930 περισσότερον ἀπὸ τὰ 75% τῶν ἐν ἐνεργείᾳ παστῶρων ἦσαν παιδιὰ καὶ ἐνίοτε ἐγγονοὶ ἢ μακρυνοὶ ἀπόγονοι διαφόρων παστῶρων. Αὐτὸ τὸ ποσοστὸν σὺν τῷ χρόνῳ ἤρχισε νὰ ἐλαττώνεται καὶ νέος ἀνεμος ἤρχισε νὰ πνέῃ εἰς τὸ περιβάλλον τῶν «μεγάλων παστορικῶν οἰκογενειῶν», τὰς ὁποίας θὰ ἦτο

στῶ ἀγάπης καὶ ὑπερτονίζοντες αὐτὴν, θέτουν ἐνδευνέρον μοῖρα τὰ ζητήματα πίστεως. Τούναντιον δὲ οἱ ἄλλοι.

Καθ' ἡμᾶς τὸ σφάλμα εἶναι θεμελιῶδες. Γίνεται δηλαδὴ σύγχυσις μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἐνοιῶν, τῆς χριστιανικῆς δηλ. πίστεως καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Ἄλλ' εἶναι φανερόν, ὅτι τὸ ἐν δὲν ἀποκλείει τὸ ἄλλο. Ἡ χριστιανικὴ δηλαδὴ ἀγάπη εἶναι τόσον ἀπέραντος, ὥστε ν' ἀπευθύνηται αὐτὴ οὐ μόνον πρὸς χριστιανούς, ἀλλὰ καὶ πρὸς πάντα μὴ χριστιανὸν καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς πᾶν ἀνθρώπινον πλάσμα. Τοῦτο ὅμως, οἰκοθεν ἐννοεῖται, δὲν δημιουργεῖ προϋποθέσεις ἐνσωματώσεως καὶ ἐνώσεως πάντων, καὶ τῶν πιστευόντων καὶ μὴ ὀρθῶς πιστευόντων εἰς Χριστόν, ὑπὸ τὴν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Ἐπίσης τὰ εἰς διάφορα διεθνή ἐκκλησιαστικὰ συνέδρια συζητούμενα θέματα, πίστεως κυρίως, ἀποτελοῦν ζητήματα λελυμένα, ἐν πολλοῖς, διὰ τὰ δύο ἕτερα σκέλη τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, τὴν Ὀρθόδοξον καὶ τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, δὲν ἀπομένει εἰμὴ νὰ εὐρεθῇ κοινὴ ἐκ τῆς ἱστορίας βάσις συμφωνίας, ἐὰν τοιαύτη τις ἐπιζητῆται σοβαρῶς, τῶν μεγάλων τμημάτων τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ ἐκεῖθεν ἀφετηρία συζητήσεως νέων προβλημάτων. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἄλλη παρὰ ἡ ὑπὸ τῆς Ὀρθοδοξίας προτεινομένη τοιαύτη. Ἡ ἐπιστροφή δηλ. πάντων εἰς τοὺς πρώτους ἐννεα αἰῶνας τῆς ἡνωμένης Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Δ. ΛΩΛΗΣ

δυνατὸν νὰ ὀνομάσῃ τις ὡς μίαν φυλὴν ἐξαδέλφων. Αὐτὸς ὁ διαμαρτυρούμενος «λεϋιτισμὸς» ἔχει τελείως ἐξαλειφθῆ εἰς ὀρισμένας περιοχὰς καὶ ἡ Διαμαρτυρομένη Ἐκκλησία ἔχει ἐπανέλθει εἰς τὰς παραδόσεις τῆς κοινοτικῆς καὶ ἱερατικῆς τῆς ἀποστολῆς.

Σχετικῶς πολὺ ὀλίγοι εἶναι οἱ πάστορες σήμερον ἐν Γαλλίᾳ (600)· ἔχουν ὅλοι σπουδάσει εἰς τὰς θεολογικὰς σχολὰς τῶν Πανεπιστημίων τῶν Παρισίων, τοῦ Στρασβούργου καὶ τοῦ Μονπελιεῖ ἢ τῆς Γενεύης· διατηροῦν μεταξὺ τῶν στενὰς σχέσεις καὶ ἐπαφὰς καὶ διακρίνονται διὰ τὴν ἀπλότητα, τὴν μόρφωσιν των καὶ τὴν κοινωνικὴν των δράσιν. Εἰς μερικὰς περιοχὰς, ὅπου τὸ ποσοστὸν τῶν διαμαρτυρομένων εἶναι ἀρκετὰ σημαντικόν, ἔχουν σχηματίσει ὀμάδας κοινῆς εργασίας καὶ δράσεως, κατὰ τὰς θεολογικὰς καὶ προσωπικὰς των ἱκανότητας.

Εἰς τὴν σύγχρονον ἐκκλησιαστικὴν ὀργάνωσιν δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἱεραρχία εἰς τὸ παστορικὸν σῶμα. Κάθε χειροτονημένος πάστορ (δηλ. ἐκεῖνος, ὅστις κατόπιν συγκαταθέσεως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἔλαβε τὸ ἀξίωμα του διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν συναδέλφων του) δύναται νὰ ἐξασκήσῃ τὴν διακονίαν του εἰς οἰανδήποτε ἐνορίαν καὶ περιοχὴν.

Κοινωνικὴ ἐξέλιξις.

Ἐὰν ὁ Γαλλικὸς Προτεσταντισμὸς κατέχῃ σήμερον μίαν ἐξέχουσαν θέσιν εἰς τὴν ἐθνικὴν ζωὴν τῆς χώρας του, τοῦτο τὸ χρεωστεῖ κυρίως εἰς τὴν ἀστικὴν του τάξιν. Ἡ ἀνωτέρα προτεσταντικὴ γαλλικὴ ἀριστοκρατία (τραπεζῖται, ἐφοπλισταί, βιομήχανοι) εἶναι κατ' εὐθείαν κληρονόμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα διείδον εἰς τὴν μορφήν τῆς Διαμαρτυρήσεως τὴν πιθανότητα τῆς πνευματικῆς καὶ οικονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Γαλλίας, ὡς καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Φεουδαλισμοῦ. Τὸ πνεῦμα τῆς πρωτοβουλίας τῆς, ὁ φιλελευθερισμὸς τῆς, ἡ ἐμπορικὴ δευδερκεία τῆς, ἐνίοτε αὐστηρὰ εἰς τὴν ἰδέαν τῆς τιμιότητος, καὶ ἕνας αὐστηρὸς μοραλισμὸς, εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ, τὰ ὁποῖα ἐμφανίζει αὐτὴ εἰς τὴν κοινωνικὴν τῆς μορφήν.

Παρ' ὅλον ὅτι ὑπῆρξεν ὁ Γαλλικὸς Προτεσταντισμὸς στενὰ συνδεδεμένος μετὰ τὴν ἀριστοκρατικὴν αὐτὴν τάξιν, ἐν τούτοις κατώρθωσε νὰ μὴ παραμείνῃ ὡς μία θρησκεία, οὕτως εἶπειν, μιᾶς ὀρισμένης τάξεως. Σὺν τῷ χρόνῳ διὰ τῶν διαφορῶν κινήσεών του, ὅπως π.χ. La Main Tendue, La Mission Populaire, Foyer de Grenelle, κατώρθωσε νὰ σημειώσῃ μεγάλαν ἐπιτυχίαν μεταξὺ τῶν λαϊκῶν μαζῶν.

Ἰσχυρῶς προσδεδεμένος εἰς τὰς παραδόσεις τῶν «Ὀυγενότων», υπερήφανος διὰ τὴν καταγωγὴν του καὶ τὸ παρελθόν του, μακρὰν τῆς κηδεμονίας τοῦ Κράτους, ἀντικαθολικὸς καὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπακλίνων πρὸς τὰς σοσιαλιστικὰς ἰδέας, χωρὶς νὰ φθάσῃ εἰς τὰς ἀκρότητας τοῦ ἀριστερισμοῦ, τοιοῦτος ἐμφανίζεται σήμερον εἰς τὰς κοινωνικὰς του ἰδέας ὁ ἐν Γαλλίᾳ Προτεσταντισμὸς.

Παρισοὶ Ὀκτώβριος 1952

Ἀρχιμ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΚΑΡΑΜΙΝΗΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΥΠΙΚΟΥ

Η ΚΑΤΑΒΑΣΙΑ ΤΗΣ Γ' ΩΔΗΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΩΡΩΝ

α'.

Κατὰ τὰς Κυριακὰς, τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς, εἰς τὰς μνήμας τῶν ἑορταζομένων Ἀγίων, ὡς καὶ εἰς τινὰς ἄλλας τακτὰς ἡμέρας, ψάλλονται *Καταβασίαι*.

Κατὰ τὴν ἀρχαίαν διατύπωσιν, οἱ Κανόνες καὶ αἱ Καταβασίαι ψάλλονται οὕτω: Ἀφοῦ ψαλῆ ἐκάστη ᾠδὴ τῶν Κανόνων ὁλόκληρος, εὐθὺς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τελευταίου τροπαρίου αὐτῆς, ἦτοι εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς, ψάλλεται εἰς βραδύτερον χρόνον καὶ ἡ Καταβασία αὐτῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ χοροῦ, ὅστις ἤρχισε ψάλλον καὶ τὴν προηγηθεῖσαν ὁμώνυμον ᾠδὴν.

Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἐκ τῶν ᾠδῶν τοῦ Κανόνος, ὅσαι μὲν φέρουσι περιττὸν ἀριθμὸν, ἦτοι ἡ α', γ', ε', ζ' καὶ θ' ᾠδὴ, ἀρχονται ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ, ὅσαι δὲ φέρουσι ἄρτιον ἀριθμὸν, ἦτοι ἡ β', δ', στ' καὶ ἡ ᾠδὴ, ἀρχονται ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ. Οὕτως ὁ δεξιὸς χορὸς ἀρχίζει τὴν α' ᾠδὴν τῶν Κανόνων καὶ, ταύτης συμπληρωθείσης, πάλιν ὁ δεξιὸς ψάλλει ἀργότερον τὴν Καταβασίαν τῆς α' ᾠδῆς. Τὸ τέλος δὲ αὐτῆς ψάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ, καὶ ἀρχίζει καὶ πάλιν ὁ δεξιὸς τὴν γ' ᾠδὴν τῶν Κανόνων, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὁποίας ἐπακολουθεῖ ἡ Καταβασία τῆς γ' ᾠδῆς, ψαλλομένη ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ. Ἡ δ' ᾠδὴ τῶν Κανόνων ἀρχεται ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ καὶ, ταύτης συμπληρουμένης, ψάλλεται ἡ Καταβασία τῆς δ' ᾠδῆς ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ.

Ἡ αὕτη τάξις τηρεῖται καὶ διὰ τὰς ὑπολοίπους ᾠδὰς.

Τοιοιούτρόπως αἱ Καταβασίαι τῆς μὲν α', γ', ε', ζ' καὶ θ' ᾠδῆς ἀνήκουσιν εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν καὶ ὀφείλουσι νὰ ψάλλωνται ὑπ' αὐτοῦ, αἱ δὲ τῆς β', δ', στ' καὶ ἡ ᾠδῆς ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἀριστερὸν καὶ ψάλλονται ὑπ' αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεισαν τάξιν, ψάλλονται οἱ Κανόνες μετὰ τῶν Καταβασίων εἰς ὅσας εἰσέτι ἱεράς μονὰς καὶ κατὰ κόσμον ἐκκλησίας τηρεῖται ἡ ἀκρίβεια. Πλὴν ὁμως, ἀπὸ πολλοῦ ἔχει ἐπικρατήσει, διὰ λόγους ἰδίως συντομίας, νὰ ἀναγινώσκωνται πρῶτον οἱ Κανόνες καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν νὰ ψάλλωνται μόναι αἱ Καταβασίαι, ἢ καὶ νὰ παραλείπωνται ὁλοσχερῶς οἱ Κανόνες καὶ νὰ ψάλλωνται μόναι αἱ Καταβασίαι. Εἰς τινὰς δὲ ἐκκλησίας ψάλλονται μὲν οἱ Κανόνες, ἀλλ' ἄνευ τῶν Καταβασίων, αἵτινες ψάλλονται μόναι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν Κανόνων.

Ὅταν αἱ Καταβασίαι ψάλλωνται μόναι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἢ τὴν ἐντελῆ παράλειψιν τῶν Κανόνων, ἔχει γενικευθῆ σχεδόν, ὅπως τὴν Καταβασίαν τῆς γ' ᾠδῆς ψάλλῃ ὁ ἀριστερὸς χορὸς, τὸ τέλος τῆς ὁποίας ψάλλεται ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ, καὶ συνεχίζει ὁ ἀριστερὸς τὴν Καταβασίαν τῆς δ' ᾠδῆς.

Ἄλλ' ὁμως δὲν εἶναι ὀρθὸν ἢ Καταβασία τῆς γ' ᾠδῆς νὰ ψάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ, ἐφόσον

αὕτη ἀνήκει εἰς τὸν δεξιόν. Δὲν πρέπει, ἄλλωστε, νὰ λησμονηθῆ ὅτι, ὁσάκις ψάλλωνται οἱ Κανόνες καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ἐπακολουθεῖ ἡ Καταβασία αὐτῆς, καὶ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ Κανόνος ἀρχίζει ὁ δεξιὸς χορὸς, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ᾠδῆς, ὁ αὐτὸς χορὸς ψάλλει καὶ τὴν Καταβασίαν αὐτῆς. Ἡ Καταβασία ἄρα τῆς γ' ᾠδῆς ἀνήκει εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν καὶ συνεπῶς, καὶ ὅταν αἱ Καταβασίαι ψάλλωνται μόναι ἄνευ Κανόνων, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τ. ἔ. τῶν Κανόνων, ἢ τὴν ἐντελῆ παράλειψιν αὐτῶν, ὁ δεξιὸς χορὸς πρέπει νὰ ψάλλῃ τὴν Καταβασίαν τῆς γ' ᾠδῆς, διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἀκρίβεια.

Τοιοιούτρόπως εἰς τὰς Καταβασίας — συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀκριβείας — ὁσάκις αὗται ψάλλωνται ἄνευ Κανόνων, ψάλλει ὁ δεξιὸς χορὸς τὴν α' ᾠδὴν, τὸ τέλος τῆς ὁποίας ψάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ, καὶ εὐθὺς πάλιν ὁ δεξιὸς τὴν Καταβασίαν τῆς γ' ᾠδῆς, μεθ' ἣν ὁ ἀριστερὸς τῆς δ' ᾠδῆς τὴν Καταβασίαν κ.ο.κ.

β'.

Ἐσφαλμένως, νομίζομεν, ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ νέου Τυπικοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τῶν Ἰδιομέλων εἰς τὰς Μεγάλας Ὠρας τῆς Μεγ. Παρασκευῆς, τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων. Ὅπως καὶ εἰς τὰς ᾠδὰς τοῦ Κανόνος, ὁμοίως καὶ εἰς τὰς Ὠρας, μὴ ἢ Ἐκτὴ Ὠρα, ἡ ὀφείρουσα ἄρτιον ἀριθμὸν, ἀρχεται ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ, αἱ δὲ λοιπαὶ τρεῖς — Πρῶτη, Τρίτη καὶ Ἐνάτη — ἀρχονται ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ. Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ καθ' ὅλην τὴν Μεγ. Τεσσαρακοστήν, ὅποτε τὰ ψαλλόμενα ἐν ἐκάστη Ὠρᾷ ἀντιἀπολυτικίων τροπάρια, Τὸ πρῶτὸ εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου — Κύριε, ὁ τὸ Παράγιόν σου Πνεῦμα — Ὁ ἐν ἔκτῃ ἡμέρᾳ καὶ Ὠρα — Ὁ ἐν τῇ ἐνάτῃ Ὠρᾷ δι' ἡμᾶς, τῆς μὲν Α', Γ' καὶ Θ' Ὠρας ἀρχίζει ὁ δεξιὸς, τὸ δὲ τῆς ΣΤ' ὁ ἀριστερὸς χορὸς. Ἡ τάξις αὕτη, ἄλλωστε, τηρεῖται καὶ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου δὲν παραμελεῖται ἡ ἀκρίβεια.

Οἰκονόμος ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΡΗΓΑΣ

Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Σκιαθοῦ

Δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ υποδεικνύωμεν τὰ κακὰ, ἀλλὰ ὀφείλομεν νὰ παρέχωμεν καὶ τὰ πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν μέσα.

* Ἐναντι τῶν τόσων ἀγαθῶν, τὰ ὁποία ἔχει δώσει εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ἀπὸ ἡμᾶς τίποτε δὲν ζητεῖ, παρὰ μόνον νὰ θελήσωμεν νὰ μᾶς σώσῃ.

* Τότε μόνον εἶνε ἀγαθὴ ἢ ἐπιμονή, ὅταν πρόκειται περὶ τοῦ ἀγαθοῦ.

* Ὅταν ἔχωμεν πεποίθησιν περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, δυνάμεθα νὰ εἰμεθα ἀδιάφοροι περὶ τῆς γνώμης, τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἡμῶν.

* Ἡ πίστις ὁμοιάζει πρὸς πηδαλιούχον πού ὀδηγεῖ τὴν ψυχὴν.

* Τὸ νὰ πιστεύωμεν εἰς τὸν Χριστὸν ἐν τῇ εὐτυχίᾳ ἔχει ἀξίαν, πολὺ μεγαλειτέραν ὁμως ἀξίαν ἔχει, ὅταν πιστεύωμεν εἰς αὐτὸν κατὰ τὰς τρικυμίας τῆς ζωῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Εἰς τρία Ἐφημεριακὰ Συνέδρια τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου παρευρέθησαν καὶ οἱ ἐπιτελεῖς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὡς ἀνεγράφη ἤδη ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ», ἤτοι: α') εἰς τὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος, ἐν Βόλῳ, β') εἰς τὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἐν Θεσσαλονικῇ καὶ γ') εἰς τὸ τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας, ἐν Αἰγίῳ. Ἀποδίδοντες ἐξαιρετικὴν σπουδαιότητα εἰς τὰς εὐκαιρίας ταύτας τῆς ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ μας Κλήρου καὶ τῆς συντονισμένης διοργανώσεως τοῦ ἐνοριακοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου, θεωροῦμεν χρέος μας νὰ παρουσιάσωμεν ἐν τοῖς ἐπομένοις λεπτομερέστερον πῶς τὰ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν Ἐφημεριακῶν τούτων Συνεδρίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσωπικῶν μὲν ἐντυπώσεών μας, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον—ὄπερ ἠτύχησαμεν νὰ παρακολουθήσωμεν αὐτοπροσώπως—, τῶν ἀνακοινώσεων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ ἀγαπητῶν συναδελφῶν, ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δύο, τῶν ὁποῖων δὲν ἠδυνήθημεν, ἀτυχῶς, νὰ μετασχωμεν, ἔνεκα ἐπειγουσῶν ὑπηρεσιακῶν ὑποχρεώσεων, ἀπαιτουσῶν τὴν ἐνταῦθα παρουσίαν μας.

α'. Ἐν Βόλῳ

Τῇ 2-3 Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. συνήλθεν ἐν Βόλῳ τῇ προσκλήσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ καὶ ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ τὸ ἐτήσιον Ἐφημεριακὸν Συνέδριον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος.

Εἰς τοῦτο παρευρέθησαν, τῇ προσκλήσει τῆς Α. Σ., ὁ τε Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας καὶ οἱ παρ' αὐτῇ Διευθυνταὶ Πανος. Ἀρχιμανδρῆται κ. κ. Βαρν. Τζωρτζᾶτος, Τιμόθεος Χαλόφτης, Παντ. Καρανικόλας καὶ ὁ γράφων.

Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν, μετὰ τὴν ἐναρκτήριον προσευχὴν καὶ τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ὠμίλησεν ὁ Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας περὶ τῆς ἐν τῷ ἔργῳ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας θέσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ὑποφαινόμενος ὠμίλησε περὶ τοῦ ποιμαντικοῦ ἐν γένει ἐνοριακοῦ ἔργου τοῦ Ἐφημερίου.

Κατὰ τὰς ἐπακολοθησάσας τρεῖς συνεδρίας ὠμίλησαν: οἱ Ἀρχιμανδρῆται κ. κ. Βαρνάβας Τζωρτζᾶτος, περὶ τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου τοῦ Ἐφημερίου, Τιμόθεος Χαλόφτης, περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἐξομολόγου, καὶ Παντ. Καρανικόλας, περὶ τοῦ ἔργου τοῦ θ. Κηρύγματος, ἅπαντες ὑποδείξαντες ἰδιαιτέρως τὰς δυνατότητας τῆς συμβολῆς εἰς τὰ ἔργα ταῦτα καὶ τῶν ἐστερημένων ἔτι μεγάλων μορφωτικῶν προσόντων ζηλωτῶν Ἐφημερίων.

Ἡ τελευταία συνεδρία, τὸ ἀπόγευμα τῆς 3ης Ὀκτωβρίου, κατηναλώθη εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς ἐπὶ τῶν λεχθέντων γνώμης τῶν συνέδρων καὶ εἰς τὴν ἐπίλυσιν ὑποβληθεισῶν ἀπὸ μέρους τῶν συνέδρων

ἀποριῶν, ἐν τέλει δὲ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης συνώψισε τὰ λέχθέντα καὶ ἐκήρυξε τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

Τὸ πρῶτὸ τῆς Παρασκευῆς, 3ης Ὀκτωβρίου, ἐτελέσθη ὑποδειγματικῶς ἐν τῷ μητρ. ναῷ, τῇ ἀπαιτήσῃ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ἡ θ. λειτουργία ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβα Τζωρτζᾶτου, χοροστατούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, παρουσία πάντων τῶν συνέδρων καὶ πλήθους εὐσεβῶν.

Τῇ Κυριακῇ, 5ῃ Ὀκτωβρίου, προτροπῇ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἐτέλεσε τὴν θ. λειτουργίαν ἐν τῷ μητρ. ναῷ τοῦ Ἀγ. Νικολάου ὁ Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Τζωρτζᾶτος, χοροστατούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ὅστις μετὰ τὸ ἰ. εὐαγγέλιον συνέστησε θερμῶς τὸν λειτουργὸν πρὸς τὸ πολυπληθὲς ἐκκλησίασμα καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν λόγον. Ταῦτοχρόνως ἱερούργησαν καὶ ἐκήρυξαν τὸν θ. λόγον, ἐν πληθούσῃ ἐκκλησίᾳ εὐσεβῶν, ὁ μὲν Ἀρχιμ. κ. Τιμόθεος Χαλόφτης ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῶν Ἀγ. Κων(τίνου) καὶ Ἑλένης, ὁ δὲ Ἀρχιμ. κ. Παντ. Καρανικόλας ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος.

Μετὰ μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς Κυριακῆς ὁ Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας ὠμίλησεν ἐνώπιον πυκνοτάτου ἀκροατηρίου μελῶν τῶν παρὰ τῇ Ἱ. Μητροπόλει ὁμάδων μελέτης τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ φιλανθρωπίας καὶ πολλῶν ἄλλων εὐσεβῶν ἐν τῷ ἐν Βόλῳ μητροπολ. ναῷ τοῦ Ἀγ. Νικολάου περὶ τῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολ. Διακονίας συμβολῆς τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου, ἀκολούθως δὲ ὠμίλησαν εἰς πολυπληθεῖς συγκεντρώσεις ὁ μὲν Ἀρχιμ. κ. Βαρν. Τζωρτζᾶτος πρὸς τοὺς ἐργαζομένους νέους, ὁ δὲ Ἀρχιμ. κ. Τιμόθεος Χαλόφτης πρὸς τὰς νεάνιδας τῶν ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Χριστιανικῶν Ἑστιῶν».

Ὁ ὑποφαινόμενος, μεταβάς ἀφ' ἐσπέρας εἰς Ἀλμυρόν, ἐπεσκέφθη τὴν αὐτόθι «Χριστιανικὴν Ἑστία» καὶ τὸ πρῶτὸ τῆς Κυριακῆς ἐκήρυξε τὸν θ. λόγον ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῆς πόλεως ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἐκκλησιάσματος, ἀκολούθως δὲ προήδρευσε συσκέψεως τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν λαϊκῶν ἐπιτρόπων τῶν ἐνοριῶν τῆς πόλεως, καθ' ἣν ἐλήφθησαν ἀποφάσεις περὶ τῆς συμβολῆς τῶν ἐκκλησ. ἐπιτροπῶν εἰς τὸ αὐτόθι ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Μετὰ μεσημβρίαν ὠμίλησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς «Χριστιανικῆς Ἑστίας» πρὸς τὰ μέλη τῶν αὐτόθι γυναικείων χριστιανικῶν ὁργανώσεων.

β) Ἐν Θεσσαλονικῇ

Τῇ 13-15 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συνήλθεν ἐν Θεσσαλονικῇ τῇ προσκλήσει τῆς Α. Π. τοῦ Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος τὸ Α' ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ Ἐφημεριακὸν Συνέδριον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, εἰς ὃ κληθέντες ὑπὸ τῆς Α. Π. παρευρέθησαν ὁ τε Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας καὶ οἱ παρ' αὐτῇ Διευθυνταὶ πανοσιολ. Ἀρχιμανδρῆται Βαρνάβας Τζωρτζᾶτος, Τιμόθεος Χαλόφτης καὶ Παντελ. Καρανικόλας.

Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τὸ ἀπόγευμα τῆς 13ης Ὀκτωβρίου, μετὰ τὴν ἐναρκτήριον προσευχὴν, ὠμίλησεν ὁ Καθηγητὴς κ. Βασίλειος Βέλλας περὶ τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου τοῦ Ἐφημερίου.

Ἡ δευτέρα συνεδρία ἐγένετο τὸ πρωὶ τῆς ἐπομένης ἡμέρας μετὰ τὴν θ. λειτουργίαν, τελεσθεῖσαν παρῶς τῶν αἰδ. συνέδρων ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κ. Βαρνάβα Τζωρτζάτου, ἐξητάσθησαν δὲ κατ' αὐτὴν τὰ προβλήματα τῆς Ἐξομολογήσεως, εἰσηγομένου τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Τιμοθέου Χαλόφτη.

Τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Συνεδρίου (13η) μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμ. κ. Τιμοθέου Χαλόφτη τελεσθεῖσαν ἐπίσης θ. λειτουργίαν, ἐξητάσθησαν τὰ ζητήματα τῆς παρὰ τῇ νεολαίᾳ ποιμαντικῆς δράσεως τοῦ Ἐφημερίου, εἰσηγομένου τοῦ Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβα Τζωρτζάτου, καὶ τὰ τοῦ θείου Κηρύγματος, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἰσηγήθη ὁ Ἀρχιμ. κ. Παντελεήμων Καρανικόλας.

Τῇ 16ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἅπαντες οἱ σύνοδοι, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Παναγ. Μητροπολίτην μετέβησαν εἰς Νέαν Μηχανιώνα, ἔνθα ἡ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Θεομήτορος, ἐκεῖ δὲ ἐτελέσθη ἡ θ. λειτουργία ὑπὸ τῆς Α. Π. συμπαραστατουμένης ὑπὸ τῶν Κληρικῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Κατ' αὐτὴν ὠμίλησεν ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης. Μετὰ τὴν θ. λειτουργίαν ὁ Ἀρχιμ. κ. Π. Καρανικόλας ὠμίλησε, τῇ προτροπῇ τῆς Α. Π., περὶ τοῦ τρόπου δράσεως τῶν ἀγγλικανῶν ἱερέων, ὃν ἐγνώρισεν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως κατὰ τὴν ἐν Λονδίνῳ διατριβὴν του.

Μετὰ τὰς ἐπακολουθήσασας ἀποχαιρετιστηρίου προσφωνήσεις, παρεκάθησαν ἅπαντες μετὰ τῆς Α. Π. εἰς κοινὸν γεῦμα παρατεθὲν παρὰ τὴν θάλασσαν.

γ'. Ἐν Αἰγίῳ

Τῇ 20—21 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συνήλθεν ἐν Αἰγίῳ τῇ προσκλήσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἀγαθονίκου καὶ ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ τὸ ἐτήσιον Συνέδριον τῶν Ἐφημερίων τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας, κατ' ὃ προσκλήσει τῆς Α. Σ. ἐξεπροσώπησαν τὴν Ἀπ. Διακονίαν οἱ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίται κ.κ. Βαρν. Τζωρτζάτος καὶ Τιμ. Χαλόφτης, τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ κωλυθέντος νὰ παρευρεθῇ τὴν τελευταίαν στιγμὴν.

Μετὰ τὴν ἐναρκτήριον προσευχὴν, κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν, ὠμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης περὶ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ὑψηλῆς θέσεως τῶν ἱερέων, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Τζωρτζάτος ἀνέπτυξε τὸ θέμα «ὁ Ἐφημέριος ὡς ποιμὴν τῆς Νεότητος».

Κατὰ τὴν δευτέραν συνεδρίαν, συγκροτηθεῖσαν τὸ ἀπόγευμα τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου, ἐξητάσθησαν τὰ θέματα: «Ὁ ἱερεὺς ὡς τελετουργὸς καὶ ἀγιαστής», εἰσηγομένου τοῦ αἰδ. κ. Παναγ. Καζόλα, καὶ «τὸ αἷμα τῆς παρουσίας ὡρας», εἰσηγομένου τοῦ αἰδ. κ. Παναγ. Παπαδοπούλου.

Τὸ πρωὶ τῆς ἐπομένης, προτροπῇ τοῦ Σ. Μητροπολίτου, ἐτέλεσεν ὑποδειγματικῶς τὴν θ. λειτουργίαν ὁ Ἀρχιμ. κ. Τιμοθέος Χαλόφτης. Κατ' αὐτὴν ὠμίλησεν ἡ Α. Σ. καὶ ἀκολούθως ὁ αὐτὸς Ἀρχιμανδρίτης ὠμίλησε περὶ τῶν προβλημάτων τῆς Ἰ. Ἐξομολο-

γήσεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων συνεκροτήθη μετὰ μεσημβρίαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου, εἰδικὴ σύσκεψις τῶν ἀσκούτων τὸ ὑπουργεῖον τῆς πνευματικῆς πατρότητος, καθ' ἣν ἐπελύθησαν διάφορα σχετικὰ ζητήματα.

Ἡ σύγκλησις τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἐφημερίων τῆς Ἐπαρχίας Καλαβρύτων, ὅπερ θὰ συνήροχοτο κεχωρισμένως εἰς Καλάβρυτα, ἀνεβλήθη ὑπὸ τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου δι' εὐθετώτερον χρόνον, ἵνα καταστῇ δυνατόν εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας νὰ μετάσχωσι τῶν ἐργασιῶν του, καθ' ὅσον τοῦτο καθίστατο ἤδη ἀδύνατον, ἔνεκα ἐπειγουσῶν ἄλλων ἀπαιτήσεων τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Τὸ ὅλον πνεῦμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον διεξήχθησαν αἱ ἐργασίαι τῶν Συνεδρίων τούτων εἶναι ἰδιαίτερας σημασίας ἄξιον: Ἡ εἰλικρίνεια καὶ τὸ θάρρος, μεθ' ὧν οἱ Ἐφημέριοι ὠμίλουν περὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔργου των' ὁ ζῆλος, ὅστις πανταχοῦ ἐξεδηλώθη διὰ τὴν ὁλοὴν συστηματικώτερον ἀνταπόκρισιν πάντων εἰς τὰς ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας τῶν σημερινῶν τόσον κρισίμων, ἀλλὰ καὶ τόσον δημιουργικῶν, καιρῶν' ὁ ἐνθουσιασμός, μεθ' οὗ ἐγένετο πάντοτε δεκτὴ πᾶσα διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην χροῖσιμος ὑπόδειξις' ὁ πόθος ἀδελφικῆς συνεργασίας μεταξὺ ὅλων τῶν ἐφημεριακῶν δυνάμεων τῆς Ἐκκλησίας, ὅστις κατέχει ὅλων τὰς ψυχὰς' ἡ εἰλικρινὴς πάντων ἡσυχία διὰ τὴν ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἐργατῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας πρώτην ταύτην εὐκαιρίαν ἐπαφῆς μετὰ τοῦ Κέντρου' πάντα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ παρέλθουν ἀπαρατήρητα. Πάντα δὲ ταῦτα, καὶ τόσα ἄλλα, ὅσα ἡσθιάνετό τις διάχυτα εἰς τὴν ὅλην ἀτμόσφαιραν τῆς χριστιανικότητος καὶ τῆς ἱεροπρεπείας, ἥτις πανταχοῦ ἐπεκράτησε κατὰ τὰς συσκέψεις ταύτας, ἀποτελοῦν ἐγγυήσεις διὰ τὴν καλλιτέραν αὔριον τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν σεπτὸν Προκαθήμενον καὶ τὴν σεβασμίαν Ἱεραρχίαν της, μὲ τὴν συνεργασίαν ὁλοκλήρου τοῦ Ἱερατείου της καὶ μὲ τὴν συμπαραστάσιν τοῦ πλήθους τῶν φιλοτίμων καὶ ζηλωτῶν λαϊκῶν ἐργατῶν της.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω Ἐφημεριακῶν Συνεδρίων, συνήλθεν, ὡς ἀλλαχοῦ τοῦ παρόντος ἀναγράφεται, καὶ τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ νέου Μητροπολίτου Θήρας Σεβ. κ. Γεωργίου Συνέδριον τῶν Ἐφημερίων τῶν νήσων Θήρας καὶ Θερασίας, τὴν 11ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, τὴν τελευταίαν δὲ μόλις στιγμὴν ἐματαιώθη ἔνεκα ἀπροόπτων τεχνικῶν ἐμποδίων ἡ σύγκλησις τοῦ Ἐφημεριακοῦ Συνεδρίου τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Κορινθίας καὶ τοῦ τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, ἀναβληθέντων ἀμφοτέρων δι' εὐθετώτερον χρόνον. Καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα ταῦτα Συνέδρια ὁ τε Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου κ. Ἰάκωβος εἶχον καλέσει τὸν Γεν. Διευθυντὴ καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπιτελεῖς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὅπως παρευρεθῶσι.

Πρωτοπρ. ΕΜΜ. Γ. ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ

Δ)τῆς Θεοσκ. Διαφωτισεως καὶ Τύπου
παρὰ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.

Τὴν 21ην τοῦ παρόντος μηνὸς ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἀγείρει τὴν ἐπέτειον τῶν «Εἰσοδίων» τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ δι' ὠραίων βαθυτάτης θρησκευτικῆς ἐμπνεύσεως ὕμνων τιμᾶ καὶ γεραίρει γηθουσύνως, ἀπαξ ἔτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας ἔτους, τὴν μόνην «Κεχαριτωμένην ἐν γυναιξίν», ὡς τὸν «καθαρώτατον ναὸν τοῦ Σωτῆρος» καὶ τὸ «ἱερὸν θησαυροστασιὸν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ».

Ἡ ἀπὸ πολλῶν αἰώνων ἐν τῇ Ἀνατολῇ καθιέρωσις τῆς ἑορτῆς ταύτης, βασιθεύει εἰς τὴν γνωστὴν ἀρχαίαν χριστιανικὴν παράδοσιν περὶ τῆς ἀπὸ τῆς νηπιακῆς ἡλικίας εἰς τὸν Θεὸν ἀφιερώσεως τῆς Παρθένου Μαρίας, τὴν ὁποίαν λαμπραδωτοὶ παρθένοι ἐν λαμπρᾷ ἑορτῇ περιβολῇ συνώδενσαν μετὰ τῶν σεβασμίων γονέων τῆς εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ὑψίστου, ἐνέχει βαθυτάτην θρησκευτικὴν ἐν γένει καὶ ἠθικὴν σημασίαν. Ἄλλ' ἐπὶ πλέον, ὁ ἑορτασμός αὐτῆς δύναται ν' ἀποτελέσῃ, εἰς τὴν ἐποχὴν μας, ἰδίᾳ, πηγὴν ὑψίστων διδασμάτων πρὸς τοὺς διὰ τὴν ἀγωγήν τῆς νέας γενεᾶς ὑπευθύνους γονεῖς καὶ διδασκάλους, ὡς ἑορτὴ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀφιερώσεως τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἣτις, ὑπὸ τῆς θρησκείας χειραγωγουμένη καὶ ἀπὸ πάσης κακῆς ἐπιρροῆς προστατευομένη, δύναται ν' ἀποδώσῃ ἀνθρώπου ἱκανοῦς εἰς τὴν καταστάσιν ἀληθινὰ οἰκητήρια τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἧς ἄνευ οὐδὲν τὸ ἄξιον λόγον τελεῖται ἐν τῇ ζωῇ.

Παρθενικὴ ἑορτὴ.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐκτροχίαν, εἰς ἣν ἐπ' ἐσχάτων ἐνιαχοῦ παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ κακοῦ πνεύματος τοῦ ὑπὸ διαφόρους ἀπατηλὰς μορφὰς καὶ παρ' ἡμῖν ἐμφανιζομένου ἀνομολογήτου «νεοειδωλολατρισμοῦ» ἡ περὶ τῆς παρθενικῆς ἁρετῆς καὶ περὶ τοῦ ἀληθινοῦ κάλλους ἀντίληψις, καὶ τῶν γονέων αὐτῶν ἔτι, ἡ παρθενικὴ ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου δύναται ν' ἀποτελέσῃ σοβαρᾶς ἀντιδράσεως εὐκαιρίαν, εἰάν καταλλήλως χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῶν ἐχόντων καὶ ὡς δικαίωμα καὶ ὡς καθήκον τὴν ὑπὲρ τῆς κινδυνεύουσας νεότητος μέριμναν. Ὡς ἑορτὴ λοιπόν, εἰδικώτερον, τῶν χριστιανῶν παρθένων, ἡ ἑορτὴ τῆς 21ης Νοεμβρίου θὰ ἠδύνατο νὰ δώσῃ ὠραίαν ἀφορμὴν εἰς τὴν παντοῖοτροπον ἔξαρσιν τῆς μεγίστης ἀξίας, τὴν ὁποίαν ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία ἀποδίδει εἰς ἐκείνας, αἵτινες προορίζονται ὅπως καταστῶσιν αἱ βασίλισσαι τῶν χριστιανικῶν οἴκων, ἀπὸ τὰ ἱερὰ ἄδνα τῶν ὁποίων θὰ ἐξέλθῃ ἡ μετὰ τὸσου πόθου ἐπιζητούμενη κοινωνικὴ εὐτυχία, διὰ τῆς καλλιέργειας, πρὸ παντός, τοῦ ψυχικοῦ καὶ πνευματικοῦ κόσμου, οὗ ἄνευ ἀδύνατος ἀποβαίνει πᾶσα ἀληθινὴ ἀπόλαυσις καὶ ἡ πολυπόθητος βιώσιμος χαρὰ. Ἄλλὰ μόνον γυναῖκες ἀπὸ βρόφους ἐντετραμμέναι διὰ τοῦ οὐραίου ἄρου τῆς θρησκείας θὰ εἶναι ἱκαναὶ νὰ καταστῶσι δημιουργικοὶ παράγοντες πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην.

★

Ἡ νέα μετάφρασις τῆς Βίβλου εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν.

Μετὰ ἐξαιρετικῆς ἐπισιμότητος ἐωρτάσθη ἐν Ἀμερικῇ τὴν 30ὴν π. Σεπτεμβρίου ἡ ἐπίσημος κυκλοφορία τῆς νέας ἀγγλικῆς μεταφράσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Εἰς δλόκληρον τὴν Ἀμερικὴν ὠργανώθησαν μεγαλοπρεπεῖς τελεταὶ ἐπίσημου καθιερώσεως τοῦ νέου ἐπίσημου κειμένου, εἰς δὲ τὴν Washington, παρουσία χιλιάδων λαοῦ καὶ ἀντιπροσώπων 45 διαφόρων Ἐκκλησιῶν προσεφέρθη συμβολικῶς πολυτελὲς ἀντίτυπον τῆς νέας ἐκδόσεως εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀμερικῆς L. H. K. Sherrill, προεδρεύοντα Ἐπίσκοπον τῆς Ἐπισκοπιανῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐπισημοτάτῃ τελετῇ ἐν τῷ Λευκῷ Οἴκῳ προσεφέρθη πολυτελὲς ἀντίτυπον τῆς νέας ἐκδόσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἰς τὸν Πρόεδρον Τρούμαν. Ὁ πανηγυρισμός τῆς ἐπίσημου καθιερώσεως τῆς νέας μεταφράσεως, ὡς ἐπίσημου κειμένου, ἐν Ἀμερικῇ ὑπῆρξεν ἀνάλογος πρὸς τὴν θέσιν καὶ τὴν ἱερότητα, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Ἁγία Γραφή εἰς τὴν μεγάλην ταύτην χώραν.

Ὡς γνωστόν, ἀπὸ ἐτῶν ἐπιτροπῆ ἐιδικῶν θεολόγων καὶ ἐπιστημόνων καθηγητῶν εἰργάζετο διὰ τὴν νέαν μετάφρασιν, καθόσον ἡ παλαιὰ ἐπίσημος ἀγγλικὴ μετάφρασις δὲν ἦτο μόνον πεπαλαιωμένη, ἀλλὰ καὶ ἐν πολλοῖς ἀνακριβής. Τὸ ἔργον τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς, ἐδρευούσης εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Τιέκλ, ἐπερατώθη τῷ 1946, ἐξεδόθη δὲ τότε ἡ ὡς ἀρίστη κριθεῖσα νέα μετάφρασις ἐκ τοῦ πρωτοτύπου εἰς 130.000 ἀντίτυπα. Ἦδη ἡ μετάφρασις αὕτη, γενομένη ἐπίσημως δεκτὴ ὑφ' ὄλων τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν, ἤρχισεν ἐκτυπομένη εἰς ἐκατομμύρια ἀντίτυπων, τὰ ὁποῖα θὰ ἀντικαταστήσῃ τὰ παλαιὰ κείμενα.

Ἀντίτυπον τῆς νέας μεταφράσεως θὰ ἐπιδοθῇ ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸν Μ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Δρος Barstow, ἐπὶ τούτῳ ἐρχομένου εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν προσεχῆ Δεκέμβριον.

Μακαρία ἡ χώρα ἡ ἔχουσα εἰς τοιαύτην τιμὴν τὸν «λόγον τοῦ Θεοῦ» καί, ὡς εἶναι γνωστόν ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, «φυλάσσουσα αὐτόν»!

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 31ης παρελθόντος μηνὸς ἀπεφάσισεν, ὅπως ἐγγράφως παρακαλέσῃ τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργόν, ἵνα ἐνεργήσῃ ἀρμοδίως παρὰ τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἀπάντων τῶν κατὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις ἐπιλαχόντων ὑποψηφίων, κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, καθόσον σήμερον, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐποχὴν, ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν δεῖται ἐργατῶν ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένων καὶ δυναμένων ν' ἀνταποκριθῶσιν ἐπαρκῶς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς Κοινωνίας.

— Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, συζητήσασα ἐκ νέου τὸ φλέγον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ζήτημα, τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2107/52 Νόμου ἐπιβληθείσης ἐσχάτως ἀπομακρύνσεως τῶν Σεβασμ. Μητροπολιτῶν ἀπὸ τῆς Προεδρίας τῶν Νοσοκομείων καὶ λοιπῶν εὐαγῶν ἐν γένει Ἰδρυμάτων ἀπεφάσισεν, ὅπως καὶ αὐθις παρακαλέσῃ τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας, ἵνα ἀρμοδίως ἐνεργήσῃ διὰ τὴν ἄρσιν τοῦ ἀντεκκλησιαστικοῦ τούτου Νόμου καὶ τὴν ἐναποφάναν τοῦ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἰσχύοντος ἐν τοῖς Νοσοκομείοις καὶ λοιποῖς φιλανθρωπικοῖς καταστήμασι τῆς χώρας διοικητικοῦ καθεστώτος.

— Ἐν τῇ αὐτῇ, ὡς ἄνω, συνεδρίᾳ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος

ἀπεφάσισεν, ὅπως ἐν συνεχείᾳ προγενεστέρως ἐνεργείας αὐτῆς, παρακαλέσῃ καὶ αὐθις ἐγγράφως τὸ Ὑπουργεῖον Ὁρθοσκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, ἵνα ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα διὰ τὴν ἐπανασύστασιν τῆς προσφάτως καταργηθείσης Γενικῆς Διευθύνσεως Ὁρθοσκευμάτων, ἀποτελοῦσης τὸν συνδυετικὸν μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας κρῖνον καὶ συντελοῦσης εἰς τὴν ἁρμονικὴν μεταξὺ τούτων συνεργασίαν καὶ τὴν ταχεῖαν ρύθμισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2416 (702) τῆς 31-10-1952 Ἐγκυκλίου ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀνήγγειλε «μετὰ χαρᾶς οὐχὶ μικρᾶς» τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Παν. Ἀθ. Κλεισιούνη ἄρτι γενομένην ἔκδοσιν τοῦ ἔργου τοῦ κ. Κωνσταντίνου Α. Βοβολίνη *Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας (1453-1953)*, προλογιζομένου ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδωνος. «Τὸ ἔργον τοῦτο — ὡς σημειοῦται ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ — ἀποτελεῖ, ἀναμφιβόλως, σταθμὸν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησιαστικῇ Γραμματολογίᾳ, καὶ εἶναι ἔθνικὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν μνημεῖον μεγάλης ἀξίας. Πρόκειται περὶ μιᾶς πολυτίμου προσφορᾶς, τὴν ὁποῖαν ὁ τε συγγραφεὺς καὶ ὁ ἐκδότης προσέφεραν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος ἡμῶν. Ἐν τῷ ὀγκῶδι καὶ ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου ἔργῳ τούτῳ, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πεντακοσιετηρίδος ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκδοθέντι, περιλαμβάνεται ὁ συνεχῆς, ἱερός καὶ ἅγιος ἀγὼν τῆς Ἐκκλησίας, ὁ διὰ μέσου τῆς πεντακοσιετηρίδος διεξαχθείς, πρὸς διάσωσιν τῆς τιμῆς καὶ τῆς δόξης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, ἀπόφω ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, «διερμηνεύεται, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ προλογισαντος αὐτὸ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἡ εὐγνώμοσύνη τοῦ Ἔθνους πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀποτελεῖ δὲ τοῦτο μίαν πολυτίμον πινακοθήκην τῶν ἠρώων καὶ μαρτύρων κληρικῶν, ὑπὲρ τοῦ Γένους θυσιασθέντων ἀπὸ τοῦ 1453 μέχρι τῶν ἡμερῶν μας». Τὴν τοιαύτην ἀξίαν τοῦ βιβλίου, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἱερά Σύνοδος, παρακαλεῖ ἵνα δι' ἐγκυκλίου τὴν συστήσωσι τοῦτο οἱ Σεβ. Μητροπολίται πρὸς ἀπόκτησιν ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ κλήρου, καὶ τοῦ εὐσεβοῦς χριστεπωνόμου πληρώματος, ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Ναῶν, τῶν Ἱερῶν Μονῶν, τῶν Σχολείων καὶ τῶν δημοσίων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν, «εἰς τρόπον ὥστε νὰ γίνῃ τοῖς πᾶσι κτήμα πολυτίμον, καὶ ἐκείνων δηλονότι τῶν Ἑλλήνων τῶν εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς οἰκούντων, καὶ νὰ ἀναγνωσθῇ παρὰ πάντων, εἰς μαρτύριον τῶν διὰ μέσου τῶν πεντακοσίων ἐτῶν αἱματηρῶν τῆς Ἐκκλησίας προσφορῶν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος».

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2159 (703) τῆς 5.11.1952 Ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου ἐκοινοποιήθη πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ ὑπ' ἀριθ. 93678/19.9.52 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Ὁρθοσκευμάτων καὶ Ἐθν. Παιδείας, δι' οὗ παρέχεται ἡ πληροφορία ὅτι, «συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 46 τοῦ κώδικος φορολογίας καθαρῶν προσόδων, αἱ ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Κοινοτικῶν καὶ Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν ἐκδιδόμεναι βεβαιώσεις περὶ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ φόρου ἐπὶ καθαρῶν προσόδων δέον νὰ συντάσσωνται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου ἀτελῶς».

Ἀποστολικὴ Διακονία. Ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Βασ. Μ. Βέλλας, ἀποδεχθεὶς τὴν ἐπὶ ἐν εἰσέτι ἐξάμηνον παράτασιν τῆς εἰς αὐτὸν ἀναθέσεως τῶν καθηκόντων τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐδήλωσεν ἐπιμόνως πρὸς τὸ Κεντρ. Συμβούλιον, ὅτι θὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ταύτας ἀμισθί. Τὸ Κ. Σ. ἠγχαρίστησε τὸν κ. Β. Βέλλαν ἐπὶ τῇ προσφορᾷ αὐτοῦ ταύτη.

Ὁ παρὰ τῇ Ἀποστολ. Διακονίᾳ Διευθυντῆς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Πανοσιολ. Ἀρχιμανδριτῆς κ. Βαρνάβας Τζωρτζάτος, συμπληρώσας τὸν νόμιμον

χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ὡς Τμηματάρχης Α', προήχθη εἰς Διευθυντὴν Β', διὰ Β. Δ. ἐκδοθέντος κατόπιν προτάσεως τοῦ Κεντρ. Συμβουλίου, ἀποφασισθείσης παμψηφεί.

Ἐκυκλοφόρησε τὸ διὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ὑπ' ἀριθ. 11 τεύχος τοῦ οἰκογενειακοῦ περιοδικοῦ «*Τὸ Χαρούμενο Σπίτι*» μετὰ τοῦ παιδικοῦ παραρτήματος αὐτοῦ «*Τὰ Χαρούμενα Παιδιά*».

Ἐκ τῶν Τυπογραφείων τῆς Ἀπ. Διακονίας ἐξεδόθη ὑπ' αὐτῆς χάριν τῶν μαθητῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κομψὸν τεύχος μικροῦ σχήματος, ὑπὸ τὸν τίτλον *Χαρούμενες φωνές (ποιήματα)*, περιέχον τὸ κείμενον τῶν εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ παρελθ. ἔτους κυκλοφορήσασαν μουσικῆν εἰς δύο τεύχη (βυζαντινῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς σημειογραφίας) ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον συλλογῆν καὶ εἰς τὰ ἐκδοθέντα μέχρι τοῦδε τεύχη τοῦ περιοδ. «*Τὰ Χαρούμενα Παιδιά*» περιεχομένων παιδικῶν ᾠσμάτων. Τιμὴ ἑκάστου τεύχους δρχ. 2.500.

Ἐπίσης ἐξεδόθη καὶ κυκλοφορεῖ ἤδη ὁ *Ἡμεροδείκτης τοῦ 1953* τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐκτυπωθεὶς καὶ βιβλιοδετηθεὶς εἰς τὸ Τυπογραφεῖον καὶ Βιβλιοδετεῖον αὐτῆς. Τιμᾶται, μετὰ τοῦ καλλιτεχνικοῦ πλαισίου του, ἕκαστος δρχ. 6.000.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ τῇ 1 Ἰσταμένῳ μηνὸς συνεδριῶν: τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἑορτασμοῦ τῆς 1500ῆς ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἐλευσεως τοῦ Ἀπ. Παύλου εἰς Ἑλλάδα.

— Τὴν 3ην Ἰσταμένου μηνὸς ἡ Α. Μακ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μετέβη εἰς Ἰωάννινα, ἔνθα τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ (8η Νοεμβρίου) ἐτέλεσε μνημόσυνον τῶν ἀειμνήστων ἔθνικῶν εὐεργετῶν Ζωσιμαδῶν καὶ ἀκολούθως ἠλόγησε τὴν θεμελίωσιν τῆς «*Ζωσιμαίας Σχολῆς*», παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ὁρθοσκευμάτων καὶ Ἐθν. Παιδείας κ. Χ. Φραγκίστα.

Τῇ 13ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Α. Μ. ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας.

— Ἡ Α. Μακ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη κατὰ τὸ πρῶτον 15ῆμερον τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβον, Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονα, Λαρίσης κ. Δωρόθεον, Χαλκίδος κ. Γρηγόριον, Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὀρους κ. Κυπριανόν, Παραμυθίας κ. Δωρόθεον, Πρεβέζης κ. Στυλιανόν, Σύρου κ. Φιλάρετον καὶ Γρεβενῶν κ. Φίλιππον, τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπον Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνόν, τοὺς Καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Γρ. Παπαμιχαήλ, Ἀμ. Ἀλιβιζάτον, Β. Ἰωαννιδῆν καὶ Βασ. Βέλλαν, τὸν τ. Ὑπουργόν κ. Κ. Τσάτσον, τὸν Διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν κ. Δ. Βρανόπουλον κ. ἄ.

— Τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἐπεσκέφθη ἐπίσης ὁ Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν κ. Θ. Μερτικόπουλος.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλο - Ἀκαρνανίας

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης κ. Ἱερόθεος δι' ἐγκυκλίου πρὸς τὸν ἐφημεριακὸν τῆς ἐπαρχίας κλήρον καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς συμβούλους τῶν ναῶν παρέχει συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας πρὸς ἄρσιν ἀτόπων τινῶν ἀσυμβιβάστων πρὸς τὴν ἀληθῆ λατρείαν καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ ναοῦ, ὅσον ἡ χρῆσις ὀαλίων μυροδοχείων ἀντὶ μεταλλίνων, ἢ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ τοποθέτησις στασιδίων ἢ ἱερῶν εἰκόνων μετὰ ἀψίδων, ἢ κατὰ τὰς ἀρτοκλασίας καὶ τὰ μνημόβουνα παράθεσις ἐν τῷ ναῷ διαφόρων ἐδεσμάτων, ἢ χρησιμοποίησις τοῦ ναοῦ ὡς γραφείου τῆς Κοινότητος ἢ συλλογῶν καὶ συνεταιρισμῶν, ἢ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανείων ἐξαπόλυσις ἐν τῷ ναῷ περιστερῶν, ἢ δημιουργία νέων ἐορτῶν ἔξω τοῦ τυπικοῦ, ἢ πρόσκλησις ἀρχῶν καὶ ἐξουσιῶν «ἵνα τιμῆσωσιν» πανηγυριζόμενας ἐορτὰς, ἢ ἄνευ προεγκρίσεως τῆς Μητροπόλεως δημοσεύσις

προγραμμάτων ἑορτασμοῦ πανηγύρεων, ἢ διάκρισις ἀτόμων ἐντός τῶν ναῶν καὶ ἡ παροχὴ «τιμητικῶν» θέσεων, ἢ τοποθέτησις ἰδιωτικῶν καθισμάτων μετ' ἀναγραφῆς τῶν ὀνομάτων τῶν κατόχων τῶν, ἢ κοινωνία λαϊκῶν ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι, ἢ ἐν τοῖς ναοῖς χρήσις ταπητῶν ἢ πλακιδίων φερόντων τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὁ ἐκσφενδονισμὸς κουφέτων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου κ.τ.λ., παραγγέλλει δ' ἀπαρέγκλιτον συμμόρφωσιν πρὸς τὰ διατεταγμένα.

Ἱερὰ Μητρόπολις Θήρας

Τὴν 3ην τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Γεώργιος ἀφίκετο εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ ἐν μέσῳ ζωηρῶν ἐκδηλώσεων χαρᾶς τοῦ πνευματικοῦ του ποιμνίου. Ἐν τῷ καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Ὑπαπαντῆς τῆς Θεοτόκου, μετὰ τὴν κεκανονισμένην Δοξολογίαν, ὁ αἰδεσ. οἰκονόμος Κωνσταντῖος Παπαντωνίου ἀνέγνω ἀπ' ἄμβωνος τὰ Γράμματα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μεθ' ὃ ὁ ἡ Α. Σ. ἐξεφώνησε τὸν ἐνθρονιστήριον λόγον του. Τὴν Α. Σ. προσεφώνησαν ὁ τε Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος καὶ ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν, ἀκολουθῶν δὲ ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους ἀνελθὼν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον ἐδέχθη τὰ εὐλαβῆ συχαρητήρια τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ λαοῦ.

— Τὴν 11ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, συνεκροτήθη Συνέδριον τῶν Ἐφημερίων τῶν νήσων Θήρας καὶ Θηρασίας, πρὸς οὗς ἡ Α. Σ. ὠμίλησε περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Ἐφημερίων ἐν γένει καὶ περὶ τῆς καθ' ὅλου συμπεριφορᾶς αὐτῶν καὶ ἐιδικώτερον περὶ τῶν ἔργων τοῦ Ἐφημερίου ὡς Κατηχητοῦ καὶ Ἐξομολόγου.

— Τὴν 12ην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἡ Α. Σ. ἐτέλεσεν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν προκατόχων αὐτῆς Ἀρχιερέων.

— Ἀφ' οὗ προέστη, μετὰ ταῦτα, τῶν πανηγύρεων τῶν ἑορταζουσῶν Κοινοτήτων Φηροστεφανίου, Ἐμπορείου καὶ Μεσσαρίας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐξῆλθεν εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ποιμαντορικὴν περιοδείαν, καθ' ἣν ἐπεσκέφθη πάσας τὰς Ἐνορίας καὶ τὰς Μονὰς τῆς νήσου Θήρας, πανταχοῦ δ' ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον, γενόμενος ὑπὸ πάντων ἐνθουσιωδῶς δεκτός.

Ἱερὰ Μητρόπολις Νευροκοπίου καὶ Ζιχνῶν

Καθ' ἃ γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Ν. Ζιχνῆς, λαμπρὰ ὑποδοχὴ ἐγένετο αὐτόθι ὑπὸ τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ εἰς τὸν, τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τῶν Μητροπόλεων Νευροκοπίου καὶ Ζιχνῶν, ἐπισκεφθέντα τὴν πόλιν ταύτην Σεβ. Μητροπολίτην κ. Ἀγαθάγγελον, τῇ 19ῃ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου.

Κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῆς διαποιμάνσεως τῆς νέας ἐπαρχίας τελεσθεῖσαν ὑπὸ τῆς Α. Σ. Δοξολογίαν προσεφώνησαν ὁ Γεν. Ἀρχιερατ. Ἐπίτροπος αἰδεσ. Ἀθαν. Ἐλεμίνουλου, ὁ Γυμνασιάρχης κ. Κωνστ. Παναγιώτου καὶ ὁ Εἰρηνοδίκης κ. Δ. Ἀγραφιώτης, ἀκολουθῶν δὲ ὠμίλησεν ὁ Σ. Ἱεράρχης, συγκινήσας μέχρι δακρῶν τὸ πυκνὸν ἐκκλησίασμα.

Μετὰ τὴν Δοξολογίαν ἡ Α. Σ. ἐδέχθη ἐν τῷ Μητροπολ. Μεγάλῳ πλῆθι λαοῦ προσελθόντα, ἴν' ἀσπασθῶσι τὴν χεῖρα τοῦ νέου Ποιμενάρχου τῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐλήφθησαν ἐσχάτως ἐκ Μόσχας ἐκδεδωμένοι ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν:

1) Εἰς τὸμος περιλαμβάνων τὰ πρακτικὰ (ἀνακοινώσεις καὶ λόγους) τοῦ ἐν τῇ ἐν Ζαγόρσκ Λαύρα τοῦ ἁγ. Σεργίου—Ἀγ. Τριάδος συγκροτηθέντος ὑπὲρ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης Συνεδρίου πασῶν τῶν ἐν Ρωσίᾳ Ἐκκλησιῶν καὶ θρησκευτικῶν ὀργανώσεων, ὑπὸ τὸν τίτλον Conférence de toutes les Eglises et Associa-

tions Religieuses de l' U.R.S.S. pour la défense de la Paix dans le monde. (Zagorsk Troitsé—Serguieva Laura, 9—12 Mai 1952, Documants, σελ. 320).

Τοῦ Συνεδρίου μετέσχον, μετὰ πρόσκλησιν τῆς Α. Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξίου, πλὴν τῶν Ἀρχιερέων τῆς ὀρθοδόξου ρωσικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν: Γεωργίας, Ἀρμενικῆς, Ἐδαγγελικῆς Λουθηρανικῆς τῆς Λεττονίας καὶ τῆς Ἑσθονίας, Ρωμαιοκαθολικῆς τῆς Λεττονίας (Ἐπίσκοπος Peteris Strods) καὶ τῆς Λιθουανίας (Ἐπίσκοπος Kazimieras Juozapo Paltarokas), τοῦ Συμβουλίου τῶν Χριστιανῶν-Βαπτιστῶν Ἐδαγγελικῶν, τῆς Ἐκκλησίας τῶν Παλαιολόγων τῆς Κοινοτήτος Bélaia Krinitza μετὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ κράτει τῶν Σοβιέτ, ἐν Ρίγᾳ καὶ Λιθουανίᾳ διακλαδώσεων τῶν, τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Ρωσίᾳ Ἀδβεντιστῶν, τῆς Μεθόδισμῆς (καλβινιστικῆς) τῆς Ὑπερκαρπαθίας, τῶν Μεθόδιστῶν τῆς Ἑσθονίας, τῶν ἐν Βακοῦ καὶ Τυφλίδι Μολοκάνων, τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κράτει, τῇ Κεντρικῇ Ἀσίᾳ, τῷ Καζακιστάν καὶ τῷ Ντοκεστάν τοῦ βορείου Καυκάσου καὶ τῇ Ὑπερκαρπαθίᾳ Μουσουλμάνων, τῶν ἐν τῷ κράτει Βουδδιστῶν, καὶ τῆς ἐν Μόσχᾳ καὶ Κιέβῳ Ἰσραηλιτικῆς κοινότητος.

2) Δύο τόμοι ὑπὸ τὸν τίτλον Actes de la Conférence des chefs et des représentants des Eglises Autocéphales Orthodoxes réunis à Moscou à l'occasion de la célébration solennelle des fêtes du 50ème anniversaire de l' autocéphalie de l' Eglise Oïthodoxe Russe 8—10 Juillet 1948, (Α' Μόσχᾳ 1950 σελ. 447, Β' Μόσχᾳ 1952 σελ. 479). Ἀμφότεροι οὗτοι οἱ τόμοι περιέχουν τοὺς ἐπὶ τῷ πανηγυρισμῷ λόγους, καὶ εἶτα ἀνακοινώσεις καὶ ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν ἐξῆς θεμάτων: Ὁ παπισμὸς καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, τὸ Βατικανὸν καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ ἐνότις τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ρώμη καὶ ἡ Βουλγαρία, ἡ στάσις τοῦ Βατικανοῦ ἐναντι τῆς Ὀρθοδοξίας κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν, περὶ τῶν ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν καὶ τῆς ἀγγλικανικῆς ἱεραρχίας, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ἡ Οἰκουμένη κίνησις, ὡς καὶ τὰς ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων ἐπακολουθησάσας συζητήσεις.

Εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἐν λόγῳ πεντακοσιετηρίδος ἀντεπροσωπεύθησαν δι' ἀπεσταλμένων καὶ αἱ Ἐκκλησίαι Κιπρόεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἑλλάδος, οὗτοι ὅμως, ὡς γνωστόν, δὲν μετέσχον τοῦ ἐπακολουθήσαντος Συνεδρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀνακοινώσεων καὶ συζητήσεων.

— Ἡ «Ἐταιρεία πρὸς διάδοσιν ἐπιστημονικῆς καὶ πολιτικῆς γνώσεως», κομμουνιστικὴ ὀργανώσις μὲ διακλαδώσεις ἀνὰ σύμψασαν τὴν χώραν καὶ σκοπὸν τὴν ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν διὰ διαλέξεων καὶ ἐκδόσεων, κατὰ Μάϊον ἐν. ἔτους ἐδημοσίευσεν τεύχος συγγεγραμμένον ὑπὸ Π. Φ. Κολονίτσκη ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ κομμουνιστικὴ καὶ ἡ θρησκευτικὴ ἠθικὴ».

Κατὰ τὸν συγγραφέα, ἡ κομμουνιστικὴ ἠθικὴ εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ἠθικὴν. Αἱ δύο ἠθικαὶ εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς ἀλλήλας, ὡς ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ δουλεία, ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος, τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος. Ἐνῶ ὁ κομμουνισμὸς εἶνε ἡ σημαία τοῦ ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἐργατικῆς τάξεως ἀπὸ τῆς δουλείας καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἡ θρησκεία εἶνε ἡ διαωνίζουσα καὶ διακαίουσα τὴν δουλείαν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν. Ἡ θρησκευτικὴ ἠθικὴ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κομμουνιστικὴν, εἶνε ἡ ἠθικὴ τῶν ἐκμεταλλευστῶν. Αἱ ἀρχαὶ τῆς εἶνε ἡ κατάθλιψις καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις... Ἡ θρησκευτικὴ ἠθικὴ εἶνε ἡ ἠθικὴ τοῦ παλαιοῦ κόσμου, διὰ τὸν ὅποιον τὸ μέλλον οὐδὲν σημαίνει εἰ μὴ χειροτέρευσις καὶ ἀναπόφευκτον καταστροφὴν.

Ἡ θρησκεία εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα ἀδυναμίας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ κατὰ τῆς φύσεως τοῦ παλαιῦ καταπίεσεως ἀγῶνι. Ἡ ἀδυναμία αὕτη τῆς ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν τάξεως κατὰ τῶν ἐκμεταλλευστῶν τῆς ἀναπο-

φεύκτως γεννᾶ μίαν πίστιν εἰς κρείσσονα μεταθανάτιον ζώην, καθ' ὅσον τρόπον τὸ ἀβοήθητον τοῦ ἀγρίου εἰς τὸν κατὰ τῆς φύσεως ἀγῶνά του γεννᾶ πίστιν εἰς θεοῦ, δαίμονας κττ.

Ἡ θρησκεία ἦτο τὸ ἀποτελεσματικώτερον μέσον τῶν ἐκμεταλλευτῶν πρὸς ἐμπαιγμὸν τῶν ἐργατῶν. Δι' ὅλης τῆς ἱστορίας τῶν τάξεων τῆς κοινωνίας ἡ θρησκεία ἐδικαιολογεῖ τὴν ἠθικὴν τῶν κυριαρχουσῶν τάξεων, ὡς πηγὴ ὑποκρισίας καὶ ψεύδους. Διότι ὅλα, ὅσα προπαγανδίζει ἡ θρησκεία εἶνε ψεῦδος, ἀνευ καὶ τοῦ ἐλαχίστου μορίου ἀληθείας. Εἶνε μῦθοι δεισιδαιμονίας, πρὸς δικαιολογίαν καὶ ὑποστήριξιν τῆς δουλείας καὶ τῆς κοινωνικῆς καταπίεσεως.

Ἐξ ἐναντίας, ἡ κομμουνιστικὴ ἠθικὴ ὁρμᾶται ἐξ ἀρχῶν ἐχουσῶν γῆνιν βάσιν. Οἱ κομμουνισταὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην νὰ προσφεύγουν εἰς τὸ κύρος θείων δυνάμεων. Τὸ ὕψιστον παράδειγμα τῆς κομμουνιστικῆς ἠθικῆς εἶνε ἡ ζωὴ καὶ ὁ ἀγὼν τῶν μεγίστων ἡγετῶν τοῦ Κομμουνισμοῦ, Λένιν καὶ Στάλιν...

Ἡ νέα κοινωνία δημιουργεῖται ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς κομμουνιστικῆς ἠθικῆς, ἐφοδιαζούσης τὸν ἄνθρωπον μὲ δύναμιν νὰ χωρῆ ἔμπροσ, ἐνῶ ἡ θρησκεία, μὲ τὴν ἄκρως συντηρητικὴν καὶ πεπαλαιωμένην ἰδεολογίαν τῆς, ὑποστηρίζει πᾶσαν μορφήν ἀδρανείας καὶ ὀπισθοδρομικότητος. Τούτου ἕνεκα, ὁ ἀγὼν ὑπὲρ παντὸς νέου καὶ προοδευτικοῦ εἰς τὴν καθημερινὴν μας ζωὴν κατ' ἀνάγκην προϋποθέτει καταπολέμησιν τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς τῆς καὶ ἐνστερνισμὸν τοῦ ἐπιστημονικοῦ ὕλισμου.

Ὁ Μαρξισμὸς - Λενινισμὸς ἀποτελεῖ τὴν ἰδεολογικὴν βάσιν ἀδιασείστου πιστεως εἰς τὸ μέλλον καὶ εἰς τὴν νίκην τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων...

ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἡ διὰ τὴν νεολαίαν προωρισμένη «Κοσμοδόλσκαγια Πράβδα» τῆς 4 Ἰουλίου δημοσιεύει ἄρθρα κατὰ τῆς θρησκείας. «Ἡ θρησκεία εἶνε ἀντιεπιστημονικὴ καὶ ὀπισθοδρομικὴ ἰδεολογία. Ὁ Λένιν τὴν ἀπεκάλεσεν «ὄπιον διὰ τὸν λαόν», ὅθεν καθῆκον τῆς νεολαίας εἶνε νὰ ἀγωνίζεται ἐνδεδελεχῶς, ἀποφασιστικῶς καὶ ἐπιμόνωσ καὶ δραστηριῶς κατὰ τῶν θρησκευτικῶν προλήψεων, ὡς ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸν ἐπιστημονικὸν ὕλισμὸν...».

— Ἐν τῷ κατ' αὐτὰς ληφθέντι τεύχει τοῦ Ἰουνίου ἐν. ἔτους τοῦ ἐπισήμου «Περιοδικοῦ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας» δημοσιεύεται πολυσέλιδον ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Ἅγιον Ὄρος Ἄθως», ὁ συντάκτης τοῦ ὀποιοῦ ἀγωνίζεται νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι δέον νὰ ἀφίεται ἐλευθέρᾳ ἡ αὐτόσαε μετάβασις τῶν ἐφιεμένων νὰ ἀσπασθοῦν τὸν μοναχικὸν βίον, ἀδιακρίτως ἐθνικότητος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΙΑ'.

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πιστεύουσα, ὅτι «τὸ ραδιόφωνον ἀποτελεῖ ἐν τῇ σημερινῇ ἐποχῇ ἐν τῶν τελεσφορωτέρων μέσων πρὸς διάδοσιν ἰδεῶν καὶ σκέψεων ἀνά τὴν εὐρείαν τοῦ λαοῦ μάζαν», ἐσκέφθη νὰ χρησιμοποίησιν καὶ τὸ μέσον τοῦτο διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ λόγου τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Οὕτω, χάρις εἰς τὴν προσωπικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Δαμασκηνοῦ καὶ εἰς τὴν ἀπὸ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Τύπου καὶ Πληροφοριῶν ἐπιδειχθεῖσαν τότε κατανόησιν τοῦ σκοποῦ τῶν ραδιοφωνικῶν ὁμιλιῶν τῆς Ἐκκλησίας, παρεχωρήθη εἰς τὴν Α. Δ. τὸ δικαίωμα τῆς δις τῆς ἑβδομάδος διοργανώσεως ὁμιλιῶν δεκαλέπτου διαρκείας ἀπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν, αὗται δὲ ἐνεκαίνισθησαν τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου 1947 δι' ὁμιλίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τὴν δ' ἦτο ἡ εὐχάριστος ἀπήχησις, ἣν εἶχεν ἡ πρωτοβουλία αὕτη ὡστε, ὡς σημειοὶ που ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κ. Βασ. Βέλλας, ἡμέραν τινὰ παρουσιάσθησαν

ἐνώπιόν του ἀντιπρόσωποι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, ζητοῦντες ραδιόφωνα «διὰ νὰ ἀκούουν τὴν ὄραν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας». Ἐκ τῶν δύο ἐκείνων ἑβδομαδιαίων ὁμιλιῶν τῆς Α. Δ. ἡ μία ἀφιερῶθη εἰδικῶς εἰς τὴν νεολαίαν μας καὶ ἡ ἄλλη ἀφέθη διὰ τὰς εὐρείας μάζας τοῦ λαοῦ.

Τοῦ πρώτου ἔτους (9 Δεκ. 1947—31 Δεκ. 1948) αἱ ὁμιλίαι ἐξεδόθησαν εἰς τὴν σειρὰν τῆς Βιβλιοθηκῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἰς δύο τόμους ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τοῦ Ραδιοφώνου». Ἐκ τούτων ὁ μὲν πρῶτος τόμος (ἀριθ. 13), Ὁμιλίαι πρὸς τὸν Λαόν, Ἔτος Α'—1948 (ἔτος ἐκδόσεως 1949, σελίδες 203), περιέχει 48 ὁμιλίαις ἐπὶ διαφόρων θεμάτων γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ὁ δὲ δεύτερος (ἀριθ. 15), Ὁμιλίαι πρὸς τὴν Νεολαίαν, Ἔτος Α'—1948 (ἔτος ἐκδόσεως 1949, σελίδες 175), περιέχει 40 ὁμιλίαις ἐπὶ θεμάτων ἰδιαίτερώς ἐνδιαφερόντων τὴν Ἑλληνικὴν Νεότητα.

Ἀμφοτέρων τῶν τόμων τούτων αἱ ὁμιλίαι ὀφείλονται εἰς τὴν πνευματικὴν συμβολὴν τοῦ αἰδιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ καὶ ἄλλων διακεκριμένων μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱεραρχίας, τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κ. Βασ. Βέλλας καὶ ἄλλων Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, καθὼς καὶ πλείστων Ἱεροκηρύκων καὶ ἄλλων εὐπαιδευτῶν Κληρικῶν, ἀποτελοῦσι δὲ ὠραῖον σύνολον θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν διδασκαλιῶν ἐπὶ θεμάτων πάντοτε ἐπικαίρων καὶ λίαν ἐνδιαφερόντων.

Δι' ὅσους παρηκολούθησαν τὰς ὁμιλίαις ταύτας ἀπὸ τοῦ ραδιοφώνου εἶναι λίαν εὐχάριστος ἡ διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἀναπόλησις των, ἐπειδὴ δὲ πλείστοι ὄσοι ὑπῆρξαν, ἐξάπαντος, καὶ οἱ μὴ παρακολουθήσαντες αὐτὰς ἐν συνεχείᾳ, ἕνεκα διαφόρων ἐμποδίων, καὶ ἀκόμη περισσότεροι οἱ στεροῦμενοι τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ ραδιοφώνου, καὶ διὰ τούτους καὶ δι' ἐκείνους σκόπιμος καὶ χρήσιμος εἶναι ἡ ἐκ τοῦ βιβλίου ἀναγνώσις των, ἴδια δὲ κατὰ τὰς ἐορτίους οἰκογενειακὰς θρησκευτικὰς συγκεντρώσεις. Διὰ τοῦτο ἄριστα ἔπραξεν ἡ Α. Δ. ἐκδοῦσα ἐν καιρῷ τοὺς δύο τούτους τόμους τῶν ραδιοφωνικῶν τῆς ὁμιλίαις, ἐλπίζομεν δ' ὅτι καὶ ἡ συνέχεια τούτων θὰ ἐπακολουθήσῃ εἰς προσηχῆ ἔκδοσιν, περιλαμβάνουσαν καὶ τὰς ὑπολοίπους μέχρι τῆς διακοπῆς τῶν ἐκπομπῶν ὁμιλίαις, καθὼς καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυριδωνοῦ ἐγκαινισθεῖσαν ἀκολούθως νέαν σειρὰν ὁμιλιῶν ἀπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις μέχρι πρό διετίας που λειτουργήσαντος Β' Σταθμοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ὅστις μετ' ἀξιεπιανοῦ ζήλου ἐπεδίωξε τὴν συστηματικὴν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας συνεργασίαν.

Λυπηρὸν εἶναι πάντως, ὅτι ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία ἠναγκάσθη ἐν τῷ μεταξὺ νὰ διακόψῃ, ἕνεκα προκυμασῶν ἐκείθεν σοβαρῶν—ὡς ἐν καιρῷ ἐπληροφρήθημεν—δυσχερειῶν, τὰς ἀπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν Ἀθηνῶν ὁμιλίαις τῆς, διὰ τὰς ὁποίας, ὡς εἴμεθα, ἐπίσης, εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, ἠτοιμάζετο ὅλως ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος πρόγραμμα. Ἀλλ' εὐχάριστον, ἀφ' ἐτέρου, εἶναι ὅτι ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης ἀπεφασίσθη—ὡς γνωστὸν—ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ ἱδρυσις ἰδιοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ὀποιοῦ ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία ἀνετέθη τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ, αὕτη δ' ἐτέθη εὐθὺς ἀμέσως ἐπὶ τὸ ἔργον τῆς προπαρασκευῆς. Εὐχόμεθα τὸ ἔργον τοῦτο νὰ προχωρήσῃ ἀπροσκόπτως καὶ ταχέως εἰς τὸ ποθητὸν τέμα καὶ, πρὸ παντός, νὰ γίνῃ ὑπὸ πάντων κατανοητῇ ἡ σπουδαιότης τοῦ πράγματος καὶ νὰ ἐνισχυθῇ δεόντως ἡ κοινωφελεστάτη αὕτη προσπάθεια τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, καλὸν θὰ ἦτο, ἂν οἱ ἰθύνοντες τὰ τοῦ Ἐθν. Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας διηκόλουν τὴν Ἀποστολ. Διακονίαν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἀπὸ τοῦ Σταθμοῦ τῶν Ἀθηνῶν ἐκπομπὰς τῆς, ὅπως συμβαί-

νει, εὐτυχῶς, με τούς ἐπαρχιακούς ραδιοφωνικούς Σταθμούς καὶ ὅπως ἔπραξεν ἤδη λίαν ἀξιεπαίντως ἀπὸ τινος καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις Κεντρικὸς Σταθμὸς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, αἱ ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐκπομπῆς τῆς «Φωνῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» γίνονται ὡς γνωστόν, ἐκάστην Πέμπτην καὶ ὥραν 8,50' μ. μ. ἐπὶ προγράμματος ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντος.

*

Τὰ Κατηχητικὰ βοηθήματα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, περὶ ὧν ἄλλοτε (φύλλον 5ον [σελ. 78-79] τοῦ παρελ. ἔτους) ἐγένετο γενικώτατος λόγος ἀπὸ τῆς παρουσίας στηλῆς, συντεταγμένα, ὡς ἐσημειώσαμεν τότε, ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐγκεκριμένου (1948) Προγράμματος τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξεδόθησαν ἤδη εἰς πλήρη σειρὰν, πέρυσι συμπληρωθεῖσαν καὶ καλύπτουσαν ἤδη ὁλόκληρον τὸν κύκλον τῶν ἐννέα ἐτῶν διδασκαλίας, ὅστις ἐπεκράτησε διὰ τούς ἐκ τῶν σχολείων τῆς στοιχειώδους καὶ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως μαθητὰς ἑμποτέρων τῶν φύλων. Θὰ ἦτο λοιπὸν δυνατόν, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν διὰ τὴν διδασκίαν ὕλην βοηθημάτων, νὰ ἀρχίσουν ἤδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος λειτουργοῦσαι παραλλήλως ὅλαι αἱ τάξεις τῶν ἐνιαυσίων κύκλων τῶν κατηχητικῶν μαθημάτων, ὡς προβλέπει ταῦτα, προφανῶς, τὸ πρόγραμμα τῆς Ἱ. Συνόδου, καὶ νὰ παύσῃ τὸ, κατ' ἀνάγκην βεβαίως, ἐπικρατήσαν ἐλαττωματικὸν σύστημα τῆς συνδιδασκαλίας μαθητῶν τριῶν διαφόρων τάξεων — καὶ διαφόρου, ἄρα, ἡλικίας καὶ ἀντιληπτικότητος — τοῦτο δέ, εὐτυχῶς, ἐπετεύχθη, ἀπὸ τοῦ τρέχοντος τοῦλάχιστον σχολικοῦ ἔτους, εἰς ὠρισμένης περιφερείας. Δὲν εἶναι ὁμως εἰσέτι δυνατὴ ἡ γενίκευσις τοῦ καλοῦ τούτου καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως χρησίμου μέτρου, διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν καταλλήλων προσώπων, ἅτινα θὰ ἠδύνατο νὰ διαθέσωσι τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς τοῦτο χρόνον. Ὅθεν, εἰς τὰ πλείστα τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἐξ ἐκείνων εἰς τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας — ταῦτα δὲ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος πληθύνονται — χρησιμοποιοῦνται ἐφέτος τὰ διὰ τὸν πρώτον ἐνιαύσιον κύκλον (τάξις) Κατηχητικὰ Βοηθήματα, τόσον διὰ τὰ «Κατώτερα» (δ', ε' καὶ στ' τάξεις δημοτικῶν σχολείων), ὅσον καὶ διὰ τὰ «Μέσα» (γ', δ' καὶ ε' τάξεις Γυμνασίων νέου τύπου) καὶ τὰ «Ἀνώτερα» (στ', ζ' καὶ η' τάξεις Γυμνασίων νέου τύπου).

Τὰ Βοηθήματα ταῦτα, εἶναι: 1) *Ἱστορίαι ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης*, διὰ τὰ Κατώτερα Κατηχητικὰ Σχολεία, 2) *Ἡ στολὴ τῆς ψυχῆς μας*, διὰ τὰ Μέσα Κατηχητικὰ Σχολεία καὶ 3) *Ἡ χριστιανικὴ κοσμοθεωρία*, διὰ τὰ Ἀνώτερα Κατηχητικὰ Σχολεία.

Περὶ τῶν βιβλίων τούτων ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν τὰ ἐφεξῆς:

1) *Ἱστορίαι ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης*. Μαθήματα διὰ τὸν Α' Κύκλον τῶν Κατωτέρων Κατηχητικῶν Σχολείων. Ἔκδοσις β'. Ἀθήναι 1952. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (σελ. 284). — Μετὰ τὴν «Εἰσαγωγὴν» (σελ. 6-14), ἐν ἣ γίνεται λόγος περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς χρησιμότητος τῆς παρεχομένης διδασκτικῆς ὕλης, περὶ τῆς μεθόδου τῆς προσφορᾶς αὐτῆς καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ βοηθήματος, ὑπὸ τῶν ἀρχαρίων ἰδίᾳ Κατηχητῶν, ἀκολουθεῖ ἐν μᾶθημα «εἰσηγητικόν» (σελ. 15-18) καὶ μετὰ τοῦτο ἔπονται 29 ἀγιολογικὰ διηγήσεις περὶ τῶν σπουδαιότερων προσώπων καὶ γεγονότων τῆς Π. Δ. (σελ. 19-242), κατακλειόμενα ὑπὸ συντόμου «Ἀνακεφαλαιώσεως» (σελ. 242-244). Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου ἐν «Παραρτήματι» (σελ. 245-282) παρέχονται πέντε «Ἐόρτια μαθήματα» διὰ τὰ Χριστούγεννα, τὴν 25ην Μαρτίου, τὴν Μεγ. Τεσσαρακοστὴν (δύο) καὶ τὸ Πάσχα.

Εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν ἀγιολογικῶν ἱστορικῶν διηγήσεων τοῦ βιβλίου τούτου εἶναι καταφανῆς ἡ καταβλη-

θεῖσα προσπάθεια, ὅπως μὴ ἀποτελέσωσιν αὐτὰ ἀπλὴν ἐξιστόρησιν περιστατικῶν τινῶν τῶν τυχῶν τοῦ Ἰσραήλ, ἀλλὰ τὴν προϊστορίαν τοῦ ἔργου τῆς διὰ τοῦ Ἱ. Χριστοῦ ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν καλλιτέραν γνωριμίαν τοῦ ὁποῦ προτίθεται τὸ μάθημα τοῦτο νὰ προπαρασκευάσῃ τούς μαθητὰς.

Τὴν διήγησιν ἐκάστου μαθήματος ἀκολουθεῖ ἡ ἀναγκαῖα διὰ τὴν «ἐμβάθυνσιν καὶ ἐφαρμογὴν» τῶν διδασκομένων ὑποδειγματικὴ διὰ τὸν διδάσκοντα ὁδηγία, ὑπὸ μορφήν συζητητικὴν, ταύτη δ' ἔπονται: τὸ ἐπικρατέστερον ἐκ τῆς διηγήσεως «δίδαγμα», κατάλληλον τῆ περιστάσει «ρητὸν» τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ σημειώσεις σχετικαὶ πρὸς τὴν ἐν τῇ ζωῇ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπιβίωσιν τῆς μνήμης τῶν ἱστορουμένων προσώπων καὶ γεγονότων, μετὰ παραθέσεως καὶ τῶν σχετικῶν, ὅπου εἶναι δυνατόν, ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων.

Τὸ ὅλον ἔργον εἶναι συντεταγμένον ἐπὶ τῆ βάσει τῆς παιδαγωγικῆς ἀρχῆς, ὅτι πρέπει νὰ παρέχωνται εἰς τὸν μέλλοντα νὰ διδάξῃ περισσότερα τῶν ὅσων θὰ προσφῆρι πρὸς τούς μαθητὰς.

2) *Ἡ στολὴ τῆς ψυχῆς μας*. Μαθήματα διὰ τὸν Α' κύκλον τοῦ Μέσου Κατηχητικοῦ Σχολείου. Ἔκδοσις β'. Ἀθήναι 1952. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς Ἀποστολ. Διακονίας (σελ. 288). — Μετὰ τὸ ἐν ἀρχῇ «εἰσαγωγικόν» μάθημα, διὰ τοῦ ὁποῦ τίθεται ἡ ἀρχή, ὅτι «ἡ ψυχὴ μας χρειάζεται στολισμὸν με ἀρετὰς», ἀκολουθοῦσι 33 μαθήματα ἀρετολογίας (2-34), ἀνακεφαλαιούμενα εἰς τὸ Κολοσ. γ' 11 «Τὰ πάντα καὶ ἐν πατρὶ Χριστῷ» (μάθημα 35ον), ἐν «Παραρτήματι» δὲ παρατίθενται 5 «ἐπίκαιρα» μαθήματα (36-40) ἀναφερόμενα εἰς τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τοῦ Πάσχα καὶ εἰς τὰ μυστήρια τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Τῶν μαθημάτων προηγείται μακρὰ «Εἰσαγωγή», ἐξετάζουσα τὸν Κατηχητὴν ἐν σχέσει πρὸς τούς μαθητὰς του καὶ παρέχουσα «ὁδηγίαν διὰ τὴν παρούσαν συλλογὴν καὶ τὸ μάθημα». Ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου παρατίθεται «Ἀναλυτικὸν διάγραμμα τῶν μαθημάτων».

Ὁ τρόπος, καθ' ὃν τὰ μαθήματα ταῦτα εἶναι συντεταγμένα καὶ τὸ πυκνότερον περιεχόμενον τῶν ἀναδεικνύουσι ταῦτα ἱκανῶς, ὅπως χρησιμεύωσι καὶ ὡς βάσις διὰ σειρὰν ἐσπερινῶν ὁμιλιῶν τοῦ Ἀμβωνος δι' ἐνήλικας, αἱ ὁποῖαι, ὡς γνωστόν, πολλὴν τὴν δυσχέρειαν παρουσιάζουν, ἰδίᾳ εἰς τοὺς πρωτοπέρους κήρυκας τοῦ θ. λόγου.

3) *Ἡ χριστιανικὴ κοσμοθεωρία*. Μαθήματα διὰ τὸν Α' Κύκλον τοῦ Ἀνωτέρου Κατηχητικοῦ Σχολείου. Ἐν Ἀθήναις 1949, (σελίδες 288). — Μετὰ μακρὰν «Εἰσαγωγὴν», ἀναφερομένην εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κατηχητοῦ, εἰς τὴν ἀκολουθητέαν μέθοδον ἐν τῷ κατηχητικῷ ἔργῳ καὶ εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου (σελ. 5-35), ἔπεται «Προκαταρκτικόν» μάθημα περὶ τῆς ἀναζητήσεως τῆς εὐτυχίας καὶ τοῦτο ἀκολουθοῦσιν ἔξ μαθήματα περὶ τῆς φυσικῆς καὶ τῆς ὑπερφυσικῆς ἀποκαλύψεως (μαθ. 1-6), δώδεκα ἐπὶ στοιχείων τῆς χριστιανικῆς θεολογίας, κοσμολογίας καὶ ἀνθρωπολογίας (μαθ. 7-18), δέκα τρία περὶ τῆς ἐν Χριστῷ Ἀποκαλύψεως (μαθ. 19-31), ἔξ ἐπὶ στοιχείων τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας (μαθ. 32-37) καὶ τρία ἐπὶ στοιχείων τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς (μαθ. 38-40). Τὰ μαθήματα ταῦτα κατακλείονται διὰ συντόμου «Παραρτήματος» (σελ. 281-282), ἔνθα ὁ λόγος περὶ «ἐπικαιρῶν μαθημάτων» καὶ περὶ «μαθημάτων διὰ τὰ σχολεῖα θηλέων», τούτου δ' ἔπεται ἀναγραφὴ τινῶν ἐκ τῶν βοηθημάτων, ὅσα ἐχρησιμοποίησαν ἀμέσως καὶ ἀπ' εὐθείας, εἴτε οὐσιαστικῶς εἴτε μορφολογικῶς ἐν τῇ συγγραφῇ τοῦ βιβλίου.

Καὶ τοῦ βιβλίου τούτου τὸ περιεχόμενον δύναται ἐπίσης νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις διὰ κηρύγματα ἀπὸ τοῦ Ἀμβωνος πρὸς ἐνήλικας, ἰδίᾳ δὲ δι' ἀκροατήριον μᾶλλον ἀνεπτυγμένον.

ε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Φαίδωνος Κουκουλέ, τακτικού καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκοῦ, Βυζαντινῶν βίος καὶ πολιτισμὸς. Τόμος Ε'. Αἱ τροφαὶ καὶ τὰ ποτά, τὰ γεύματα, τὰ δειπνα καὶ τὰ συμπόσια, ὁ χορὸς, ὁ γεωργικὸς βίος, ἡ μελισσοκομία, ἡ ἀμπελοποιία, τὰ ποιμενικά, ἡ ἀλιεία, ὁ ναυτικὸς βίος, ἡ θήρα. Collection de l' Institut Francais d' Athènes. Athènes 1952 (Σελ. 467, μετὰ 12 Πινάκων περιλαμβανόντων φωτοτυπίας καὶ σχέδια διαφόρων ἐκδηλώσεων τοῦ βίου τῶν βυζαντινῶν).

Τοῦ αὐτοῦ, Βυζαντινῶν βίος καὶ πολιτισμὸς. Τόμος Ε', Παράρτημα: Ἡ νέα ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ τὰ βυζαντινὰ καὶ μεταβυζαντινὰ ἔθιμα. Collectien de l' Institut Francais d' Athènes 1952 (Σελ. 118, μετὰ Πίνακος λέξεων καὶ φράσεων).

Μεθοδίου Κοντοστόνου Μητροπολίτου Κερκύρας καὶ Παξῶν, Ὁ σφαγιασμὸς τῆς ἑλληνικότητος Βορείου Ἠπείρου. Σειρὰ ἀρθρῶν. Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Εἰδήσεων». Κέρκυρα 1952 (σ. 53).

Τοῦ αὐτοῦ, Κριτικαὶ ἀπόψεις ἀνασκευαστικαὶ τῶν εἰς τὸ βιβλίον «Ὁ Θεάνθρωπος» τοῦ Σεβ. Ἀντωνίου-Γρηγορίου Βουτσίνου ἐπισκόπου τῆς ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἄλλα ἀρθρα ἀνασκευαστικὰ τοῦ Ρωμαιοπαπισμοῦ. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἅγιοι Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος». Κέρκυρα 1952 (σ. 60).

Κωνστ. Α. Βοβολίνη Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας 1453 - 1953. Πρόλογος τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυριδίου. Ἐκδό- της Παν. Ἀθ. Κλεισιούνης. Ἀθῆναι. (Σελ. 568, μέγα 8ον).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐπιστολαί, ἄρθρα, βιβλία, περιοδικὰ καὶ φύλλα ἐπ' ἀνταλλαγῇ: Περιοδικὸν «Ἐκκλησία», Μοσχονησιῶν 12α. Ἀθῆνας 8 (Τηλέφ. 82-219).

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται, δεόν δὲ νὰ εἶναι ἀπολύτως εὐανάγνωστα καὶ γεγραμμένα ἐπὶ τῆς μιᾶς μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου.

Χρηματικὰ ἐμβάσματα διὰ τὴν «Ἐκκλησίαν» καὶ τὴν «Θεολογίαν»: Πρὸς τὸν Διαχειριστὴν τῆς «Ἐκκλησίας», Φιλοθέης 19, μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἀθῆνας (Κ).

Πᾶσα μεταβολὴ διευθύνσεως δεόν νὰ ἀνακοινῶται ἀμέσως εἰς τὴν διεύθυνσιν: (Περιοδικὸν «Ἐκκλησία», Φιλοθέης 19, Ἀθῆνας, Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς), σημειομενῆς ἀπαραιτήτως τῆς θέσεως, ἐξ ἧς ἡ μετάθεσις. Ἄλλως ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν.

Παρακαλοῦνται τὰ Γραφεῖα τῶν ἱερῶν Μητροπόλεων, ὅπως ἀνακοινῶν εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν» τὸ ὄνομα ἐκάστου χειροτονουμένου καὶ τὴν τοποθέτησίν του, ὡς καὶ πᾶσαν μετάθεσιν ἱερέως, ἢ λόγῳ θανάτου πλήρωσιν ἱερατικῆς θέσεως.

/ Ἱερὰς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (ἐγγράφου ἀρ. πρ. 2218) Καλαβρυτῶν (ἐγγρ. ἀρ. πρ. 1182) Γυθείου (ἀρ. πρ. 1095) Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας (ἀρ. πρ. 1842, 1857, 1858, 1859, 1860): Ἀλλαγὰ καὶ τακτοποιήσις διευθύνσεων ἱερέων, κατὰ τὰ ἐγγράφα ὑμῶν, ἐνηργήθησαν εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.— Αἰδ. Ν. Ροῖδην, Ἐλαιόφυτον, Ἀγρινίου Ἀ. Γαβριηλίδην, Ἐνταῦθα Ν. Μητριτζίκη, Σέρρας Σ.

Μπουρπον, Ρεντίνην, Καρδίτσης: διευθύνσεις ὑμῶν ἐτακτοποιήθησαν.— Αἰδ. Α. Τζουαννάκη, Πόμπια ἐνεγράφητε, αἰτηθέντα φύλλα ἀπεστάλησαν.— Αἰδ. Π. Πολύδωρον, Δημητσάναν: τὸ ἐπίσημον τοῦ φύλλου καὶ λόγοι τεχνικοὶ δὲν ἐπιτρέπουν ταχύτεραν ἐκδοσιν καὶ κυκλοφορίαν.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθρον 63 παράγρ. 1 καὶ 2 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν τοῦ Ἱεροδιακόνου τοῦ Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀγρινίου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 7 Νοεμβρίου 1952

† ὁ Αἰτωλοακαρνανίας Ἱερόθεος

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορινθίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 2200/40 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» Α. Ν., καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου δριζύμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Ἀγγελοκάστρῳ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Δημητρίου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου δριζύμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι Ἐφημέριοι τοῦ ὡς ἄνω Ἱ. Ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 3 Νοεμβρίου 1952

† ὁ Κορινθίας Προκόπιος

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ ΕΓΚΑΙΡΩΣ
ΤΟΝ ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΗΝ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1953
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(ΤΙΜΑΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΔΡΧ. 6.000)

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Σύρου, Τήνου κλπ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκὸς

ΑΡΧΙΕΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος—Καθηγητὴς

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαοῦ 1.